

5

**ახალი გზავნილები
საქართველოს
მეცნიერებათა
ეროვნული
აკადემიიდან**

06. 8 33.

«ცოტნე გმირია, რა თქმა უნდა გმირია, ცოტნე, მაგრამ, არ დაგვაფიქცდეს სახედაღრეტილი გმირი მონღოლიც, მამაცობის და თავდაღების უბაღლო მცოდნე!...

პრტიანი ეტნოფსიქიკა და სეპარატიზმი საქარტველოში

3

**შხამიანი
თესლიდან
კეთილშობილი
ნაყოფი ვერ
აღმოცენდება!**

არავითარი შეთანხმება არ ყოფილა დემარკაცია-დელიმიტაციის კუთხით“

06. 2 83.

**„მარტივი
ბყუილი და
სვამულასია!**

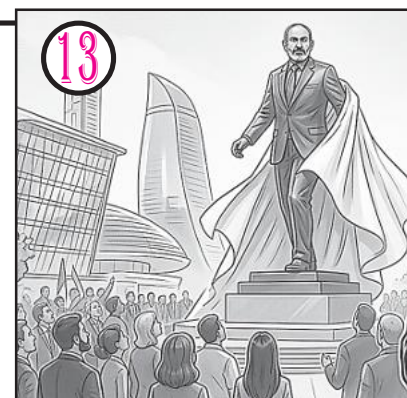
**გენველი ძროხები
თბილისის ქუჩებში**

06. 10 33.

06. 11 83

**95 პროცენტი
იმპორტირებულია!
5 პროცენტი
ქართულია!!!**

13

**დაუდგამენ
ფაშინიანს
ბაქოში ქებლს?..**

**ბათუმი-სარჯის
მაგისტრალური
გზის მუენებლობა
იწყება**

ორი მხარის სახელმწიფო საზღვრის ღამელ-განედი დელიმიტაცია-დემარკაციის კომისიის ექსპერტთა ჯგუფის ხელმძღვანელები თანხმდებიან ამა თუ იმ უბანზე და აწერენ ხელს. ამის შემდეგ, ექსპერტთა ჯგუფის ხელმძღვანელების შეთანხმებას დამატებით ხელს აწერს დელიმიტაცია-დემარკაციის კომისიების თავმჯდომარე. ეს პროცესი საბარეო საქმეთა მინისტრის მონაწილეობით ექვემდებარება და ეს პირი ღამელ-ღამეობით.

მას შემდეგ, როდესაც ორ სახელმწიფოს შორის მთელი საზღვრის პერიმეტრი, გეგმა ორი მუხლის მიხედვით სრულად დამთავრდება, მთელი საზღვრის პაპებს და არა ნაწილობრივს კომისიის ხელმძღვანელი პრეზიდენტი პაპებზე ხელმოწერით უზგანის პრეზიდენტი მინისტრს. პრეზი-

დენტი აწერს ხელს და უზგანის პრეზიდენტს. პრეზიდენტი აწერს ხელს და უზგანის პრეზიდენტს, კონტრასიგნაციის პრინციპით, ვინაიდან პრეზიდენტი არის მთავრობის მეთაური და მხოლოდ მას აქვს უფლება, რომ სახელმწიფო საზღვრის შესახებ მოგვამდებელი იურიდიული და კარტოგრაფიული პაპები განსახილველად და დასამტკიცებლად წარუდგინოს პარლამენტს.

ამ პროცესის განხორციელების შემდეგ, პრეზიდენტი აღნიშნულ დოკუმენტაციას განსახილველად და დასამტკიცებლად უზგანის პარლამენტს. პარლამენტი სამი განხილვის შემდეგ ამტკიცებს აღნიშნულ დოკუმენტაციას. ამის მერე, სახელმწიფოთა შორის საზღვარზე, გადის ორივე მხარის სახელმწიფო საზღვრის ღამელ-ღამეობით დელიმიტაცია დემარკაციის კომისიის წევრები

და მათ მიერ აღებული და შეთანხმებული კორექტივები წარმოდგენილი სპეციალურ სახელმწიფო საზღვრის აღმნიშვნელ ნიშნებს. ამ ბოლო პროცესს დემარკაცია ჰქვია.

ასეთი პროცესი, რაც ამ კონკრეტულ შემთხვევაში არ განხორციელდება. ეს კი ოფიციალურად ნიშნავს, რომ წესით არ უნდა არსებობდეს ავტომატურად მხარესთან საი-ღუმლო ხელშეკრულება იმასთან დაკავშირებით, რომ 2007 წელს, მიხეილ სააკაშვილის მიერ გადამხმული ტერიტორიები გადამხმორმეს ავტომატურად მხარეს და ამას ხელს პრეზიდენტი-მინისტრი ირაკლი კორბაძე აწერს. თუმცა, სამართლიანობა ითხოვს, ითქვას, რომ დავით ბარაკის საღარო მონაპვეთთან დაკავშირებით, საკითხი ისევ გაჩნდულია.

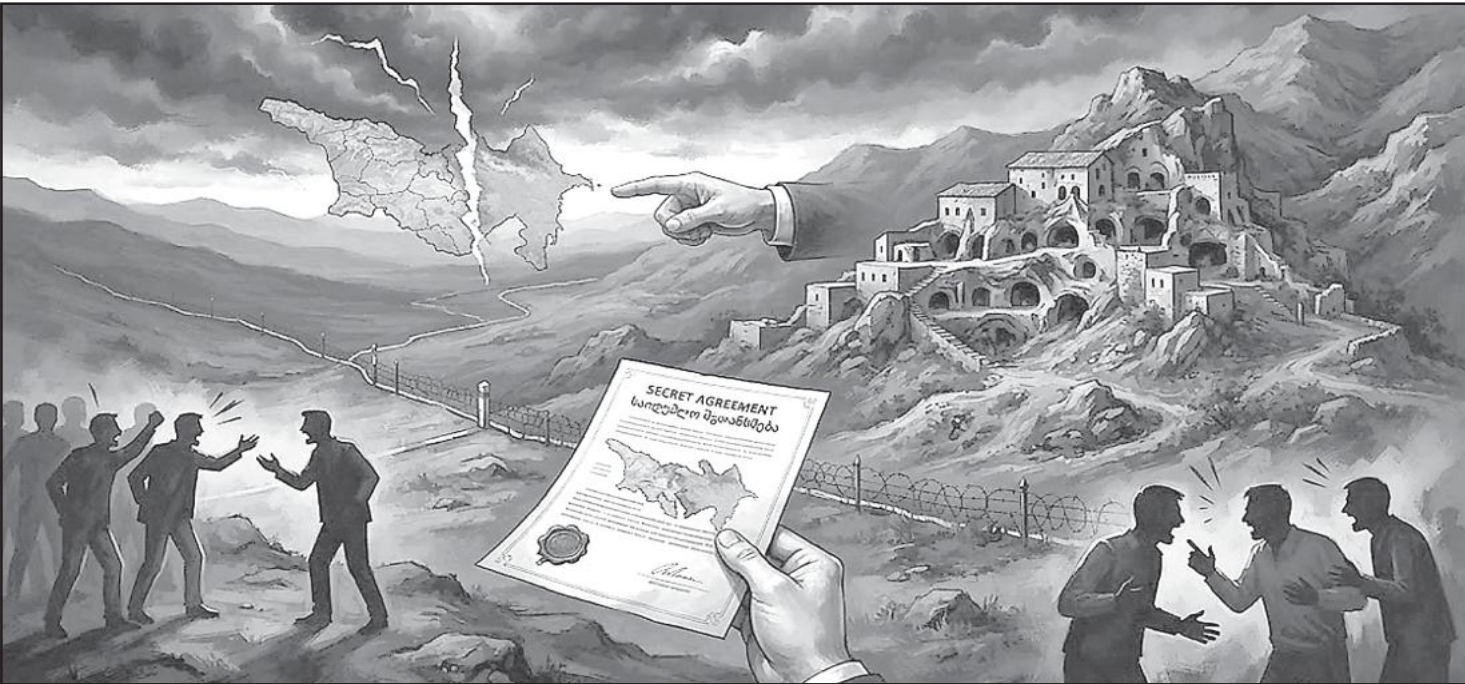
მთავრობის მეთაური აცხადებს, რომ დემარკაცია-დელიმიტაციის კუთხით, მათ შორის, გარეჯის მონაპვეთთან დაკავშირებით, არავითარი – არც წერილობითი, არც ზეპირი შეთანხმება არ ყოფილა, არც ფაქტობრივი სპეკულაციები, რაც გარკვეულად გამოჟღავნდა. ირაკლი კორბაძე თქვა, რომ ხელისუფლების მიზანია, დაიძრას აღნიშნული პროცესი და მიღწეულ იქნას პროგრესი ეროვნული ინტერესების გათვალისწინებით, თუმცა იმზე განაცხადა, რომ გასული წლების განმავლობაში არავითარი ცვლილება არ განხორციელდებოდა, შესაბამისად, არავითარი შეთანხმება არ ყოფილა დემარკაცია-დელიმიტაციის კუთხით.

ეს იყო მარტივი ტყუილი და სპეკულაცია. განსაკუთრებული კომენტარების გაკეთება არც ღირს ამ თემაზე დაკავშირებით. მე, ზოგადად, შემიძლია ვითხრობო, რომ არავითარი ცვლილება ამ წლების განმავლობაში საზღვრების დემარკაცია-დელიმიტაციის კუთხით არ განხორციელდებოდა. არავითარი ცვლილება არ განხორციელდებოდა არც ერთ ქვეყანასთან მიმართებით.

რა თქმა უნდა, ჩვენი მიზანია, რომ დაუდრათ ეს პროცესი, მივალდებით პროგრესს და პროგრესი უნდა იყოს, რა თქმა უნდა, ჩვენი ეროვნული ინტერესების სასარგებლოდ, თუმცა ხაზს გაუვსებამ იმას, რომ არავითარი ცვლილება არ განხორციელდებოდა. შესაბამისად, არავითარ შეთანხმებაზე არ მოწერილა ხელი ამ გასული წლების განმავლობაში, დემარკაცია-დელიმიტაციის კუთხით. დანარჩენი ყველაფერი არის მარტივი ტყუილი და სპეკულაცია, რაც ძალიან მარტივად გამოუმჯობესდა – აღნიშნა პრემიერმა.

რაც შეეხება ლაზარე ჯორჯენაძის ბრალდებას და საქმეს, კომპიუტერული ანგარიშები, რომ მისი მეშვეობით გაერცხვლა უმარტივესი ტყუილი, რომელიც ძალიან მარტივად გამოიფხვრება. მისი თქმით, ლაზარე ჯორჯენაძე არის ტრაგიკული პიროვნება, რომელმაც შემდეგ თვითმკვლელობით დაასრულა სიცოცხლე.

მარტოვი ტყუილი და სპეკულაცია!

არავითარი შეთანხმება არ ყოფილა დემარკაცია-დელიმიტაციის კუთხით

მადრიდის გარდაცვლილია, არ მინდა მასზე რაიმე ისეთი ვთქვა, მაგრამ ფაქტია – მისი მეშვეობით გაერცხვლა უმარტივესი ტყუილი, რომელიც მგონი, ძალიან მარტივად გამოიფხვრება. ის საუბრობდა კონკრეტულ ხელშეკრულებაზე, რომელიც გაფორმდა. ასეთი ხელშეკრულება საიდუმლოდ ვერ ფორმდება. თქვენ იცით, რომ მთავრობის ყველა აქტი არის ღია და გამჭვირვალე. ვერც ერთი ასეთი შეთანხმება საიდუმლოდ ვერ გაფორმდება. აქედან გამომდინარე, ძალიან მარტივი ტყუილი გაავრცელდნენ ამ კაცს.

ცნობისთვის, საქართველოს ყოფილმა პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ღარბაშვილმა საპატიმროდან მორიგი წერილი გამოაქვეყნა, რომელშიც სვამს კითხვას – [რა გახდა უფლებამოსილი ლაზარე ჯორჯენაძის გარდაცვალების რეალური მიზეზი? და ამბობს, რომ საზოგადოებაში დღემდე რჩება პასუხის გაცემის კითხვები არაერთი აღმნიშვნის თვითმკვლელობის ფაქტთან დაკავშირებით, რომელმაც აღიღო ჰქონდა კომპიუტერული-ნარაძის მმართველობის დროს. ამის შემდეგ, პროკურატურამ გაავრცელა

განცხადება, რომელშიც დაადასტურა ლაზარე ჯორჯენაძის თვითმკვლელობის ფაქტი, თუმცა მსჯავრდებულ ირაკლი ღარბაშვილისა და სხვა პირების მიერ საჯაროდ გაკეთებული განცხადებების საფუძველზე, პროკურატურის ზედამხედველობით, შინაგან საქმეთა სამინისტროში მიმდინარე გამოძიების ფარგლებში, გამოკითხვა დაიწყო და გამოკითხვა ყველა ის პირი, ვისც ჯორჯენაძის თვითმკვლელობის საქმე ხელისუფლების ინტერესებს დაუკავშირა.

თბილისის მერი პაპა პალაძე აცხადებს, რომ არ იცის, კონკრეტულად რა ჯგუფებია და რა ინტერესები აქვთ, თუმცა ერთი რამ ცხადად იკვეთება, არის მცდელობა, რომ უსაფუძვლო ბრალდებებით და სპეკულაციებით ხელისუფლება დააზიანონ.

მდინარე საკითხის სერიოზულად არ უნდა შევხედოთ. რამდენიმე დღის წინ გავაკეთე განცხადება, რომ ეს ყველაფერი არასერიოზულია. ეს ამ საუბრისთანავე იკვეთება, როცა მერები და კილომეტრები ვერ გაურკვევიათ და ვერ გაუგიათ, რაზე საუბარი. არის ჩვეულებრივი სპეკულაციები, რათა ხელისუფლება დააზიანონ, ჩირქი მოსცნონ, თუმცა საზოგადოებაში არაფერი იმართება, ყველაფერი ცხადი და ნათელია – ეს არის ჩვეულებრივი სპეკულაციები და ტალახის სროლა ხელისუფლების მიმართ. არ ვიცი, კონკრეტულად რა ჯგუფებია და რა ინტერესები აქვთ, მაგრამ ერთი რამ ცხადად იკვეთება – არის მცდელობა იმისა, რომ ამ ტიპის უსაფუძვლო ბრალდებებით და სპეკულაციებით ხელისუფლება დააზიანონ. – განაცხადა პაპა პალაძემ.

მოამზადა
თამაზ ძარჩავა

საზღვრის დელიმიტაციის პროცესი აზერბაიჯანის, სომხეთისა და საქართველოს საზღვრების გადაკვეთის წარტილიდან დაიწყება

აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრის ჯეჰანგირ ბაიერამოვის განცხადებით, მიღწეულია შეთანხმება იმის შესახებ, რომ აზერბაიჯანისა და სომხეთის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაციის პროცესი აზერბაიჯანის, სომხეთისა და საქართველოს საზღვრების გადაკვეთის წარტილიდან დაიწყება, – ამის შესახებ ჯეჰანგირ ბაიერამოვი აუზნალისტებთან [ქაქოს კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის კვირეულის] ფარგლებში გამართულ ღონისძიებაზე განაცხადა.

მისივე თქმით, გასული პერიოდის განმავლობაში ორი ქვეყნის კომისიებს შორის არაერთი შეხვედრა

გაიმართა, ხოლო აზერბაიჯანსა და სომხეთში მიღებულ და დამტკიცებული იყო არაერთი დოკუმენტი, რომელიც კომისიების საქმიანობას არეგულირებს.

მიღწეულია შეთანხმება იმ მიმართულების შესახებ, რომლითაც ჩვენი საერთო საზღვრის დელიმიტაცია უნდა წარმართოს. ასევე მიღწეულია შეთანხმება და არსებობს ურთიერთგაგება, რომ საშუალებები ჩრდილოეთიდან სამხრეთის მიმართულებით უნდა განხორციელდეს და წინ წაიწიოს დაწყებული ყველაზე რთული, ჩრდილოეთის მონაკვეთიდან, აზერბაიჯანის, სომხეთისა და საქართველოს საზღვრების გადაკვეთის წერტილიდან. განაცხადა მინისტრმა.

შალვა პაპუაშვილი ბრიუსელსა და ევროკავშირზე ისევ გაბრაზებულია!

სამხსაროდ, გრძელად საპარ-
თველსთან მიმართებით ჩიხშია
შესული და საპუტარი თავისა და
ილუზიების ტყვე გახდა, ამის შე-
სახებ საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილმა
ჟურნალისტებს განუცხადა.

ჟურნალისტებმა პაპუაშვილს
ჰკითხეს ბელგიასა და ლუქსემბურ-
გში დაგეგმილი ვიზიტის შესახებ.
კერძოდ, **„ჭვრეტას ყოველ კვირაში
აკრედიტებთ და ვისაც ძალადობა-
ში ადანაშაულებთ, იმ ხალხთან შეხ-
ველას ცდილობთ?“**

პაპუაშვილის თქმით, მნიშვნე-
ლოვანია, ევროკავშირის წევრ ქვე-
ნებთან დიპლომატიური და საუბარი არ-
გუმენტებით, რომ ბრიუსელი, რო-
მელიც ევროკავშირის საუკეთესო
ინტერესებით უნდა მოქმედებდეს,
საქართველოს მიმართ არსებული
პოლიტიკით აზიანებს ევროკავში-
რის ინტერესებს.

**„მცდელობა გაქვთ, ისე წარმო-
აჩინოთ, თითქმის ევროპა საქარ-
თველოს მტერია. ჩვენ როდის
ვთქვით, ეს? — თქვენ ამბობთ. ჩვენ
კონკრეტულ ჯგუფებზე ვსაუბრობთ.
თქვენი აზრით, საქართველოს ინ-
ტერესების მტრობა არის თუ არა სა-
ქართველოში ძალადობის დაფი-
ნანსება? ის, რომ ევროპული ფონ-
დები იხარჯებოდა, რომელსაც გან-
კარგავდნენ მათ შორის ბრიუსელი, ევ-
როპარლამენტის წევრები. ევრო-
პის დემოკრატიის ფონდის მმართველ
სამსახურს ჩახედეთ, ვინ არიან
წევრები — სწორედ ის რადიკალი**

ევროპარლამენტარები არიან, რომ-
ლებიც დიქტატორი სააკაშვილის
მოკავშირეები არიან. რაც შეეხება
ვიზიტებს, მეფრთხი ვიზიტი უკვე დაგეგ-
მილია. სამხსაროდ, ბრიუსელი სა-
ქართველოსთან მიმართებით ჩიხ-
შია შესული და საკუთარი თავისა და
ილუზიების ტყვე გახდა. ამ ჩიხიდან
ვერ გამოდის. გვინდა, რომ ბრიუ-
სელს დავუცხადოთ, ამ ჩიხიდან გა-
მოვიდეს. ამ ჩიხში ყოფნით ბრიუ-
სელი ევროკავშირის ინტერესებს
აზიანებს, რადგან კანდიდატ ქვეყ-
ნასთან კონფრონტაციის გზა აქვს
არჩეული.

ძალიან მნიშვნელოვანია, ევრო-
კავშირის წევრ ქვეყნებთან დიპლო-
მატიური და საუბარი გვექონდეს იმაზე, რომ
ჩვენი არგუმენტები ვაჩვენოთ, რომ
ბრიუსელი, რომელიც ევროკავში-
რის საუკეთესო ინტერესებით უნდა
მოქმედებდეს, საქართველოს მი-
მართ არსებული პოლიტიკით აზი-
ანებს ევროკავშირის ინტერესებს. ამ
ვიზიტების მიზანია, სიცხის ის ნა-
რჩენი გაავრცელოთ, რითაც ბრი-
უსელის ბიუროკრატია ცდილობს,
საქართველოსთან დაკავშირებით
დაამკვიდროს. ეს არის ორმხრივი
ვიზიტი, რათა ევროკავშირის წევრ
ქვეყნებს ვესაუბროთ და ცილისწა-
მებში ვაჩვენოთ. რაც თუნდაც გუ-
შინ მოვისმინეთ. ვიზიტი ბელგია-
ლუქსემბურგში გაიმართება, პროგ-
ნამას გაიგებთ. ჩვენ არც არაფერი
ავგირევიან, დასაბუთებული რომ
გვექონდეს. ჩვენი ქვეყნის საუკეთე-
სო ინტერესებით ვმოქმედებთ...”

შალვა პაპუაშვილი — საქართველო-
ში ნაყოფი მრავალმხრივი
პოლიტიკის განხორციელების
კუთხეულის თქმით, მმართვე-
ლი გუნდი **„ტულუშმატიკობის ამ
პროცესს, რადგან საზოგადოება
მეფრთხი რაღაცას იგებს, რაც, შე-
იძლება, საჭიროდ არ ჩანდა“**

**„შეგალითად, რაც შეეხებოდა
საარჩევნო კამპანიის დაფინანსებას,
გამოვლით, რომ უცხოეთიდან სხვა-
დასხვა არხის გამოყენებით პარტი-
ებში ფულის შემოდინება ხდებოდა.
ახლა 40 მილიონსა და გილაურზე
საუბრობენ, რა გვინდა, მისი ფუ-
ლი იყო? ასე გამოიყენებოდა სხვა-
დასხვა ადამიანის არხი, რათა უცხო-
ეთიდან ფული შემოსულიყო და სა-
ქართველოს არჩევნებში ჩარევა
მოხდარიყო. კარგია, რომ 40 მი-
ლიონის საკითხი ასე განიხილება
და ყველაფერი ნელ-ნელა ცხადი**

შხაიანი თესლიდან კითილშობილი ნაყოფი ვერ აღმოცენდება!

ხდება. თავად ადასტურებენ, რომ
მათ საარჩევნო კამპანიაში შხაი ფუ-
ლი ტრიალებდა.

ასევე ადასტურებენ, რომ საქმე
არადეკლარირებულ შემოსავლებ-
თან გვაქვს. ეს ყველაფერი ადას-
ტურებს, რაზეც ჩვენ ვსაუბრობდით,
რომ ფიქტიური ჩარიცხვები, ადამი-
ანების და სხვა არხების გამოყენე-
ბა ხდებოდა უცხო ქვეყნის სპეცსამ-
სახურებიდან ფულის შემოდინების
თვის. ფული რისთვის შემოდინდა,
2024 წელს ვნახეთ. გვარამია სა-
ლომე ზურაბიშვილს შეაწყალები-
ნეს. ერთ-ერთ ევროპარლამენ-
ტარს, ვიოლა ფონ კრამონს წამო-
სცა, რომ ნიკა გვარამიას შეწყალე-
ბა ბრიუსელში წინასწარ იყო შეთან-
ხმებული. მან თქვა, რომ ვიცოდით,
სალომე ზურაბიშვილი ნიკა გვარა-
მიას იწყალებდა. ქართველმა
ხალხმა და ხელისუფლებამ არაფე-
რი ვიცოდით და ეს ყველაფერი ზუ-
რაბიშვილმა ბრიუსელს შეუთანხმა.

გვარამია იმისთვის გამოუშვეს, რომ
შემოდგომისა, არჩევნების შემდეგ
ამრევი ჰყოლოდა.

ამ ყველაფრის შემდეგ რომ ბრი-
უსელი კიდევ აქვთ გვედგება, როცა
კანდიდატ ქვეყანას ასეთ რაღაცებს
გაუკეთებ, მის არჩევნებში ღიად ჩა-
ერევი, მათ შორის, საკუთარი ელ-
ჩის მეშვეობით, როცა მისი არჩე-
ვნების დაფინანსებას შხაი ფულით
ცდილობ, როდესაც ახალისებ ძალა-
დობრივ ჯგუფებს, დენინგორმაკიას,
გაქვს აგრესიული რიტორიკა ქარ-
თველი ხალხის მიერ არჩეული ხე-
ლისუფლების მიმართ და ამის შემ-
დეგ კიდევ აქვთ ედავებიან ქარ-
თველ ხალხს, ეს ამორალურია! — გა-
ნაცხადა შალვა პაპუაშვილმა.

ევროკავშირთან არ გვაქვს პრობ-
ლემა, პრობლემა გვაქვს ბრიუსელ-
თან, რომელიც ევროკავშირის ინტე-
რესების წინააღმდეგ მოქმედებს, თუ
უნდათ, რომ ვიყოთ ევროკავშირის
წევრი, უნდა შევცვალოთ პოლიტიკა!

გაქა გელაქა ჩინეთში

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფრო-
სი, ჩინეთში მხარის ოფიციალური მისიონით, გლო-
ბალური საზოგადოებაში უსაფრთხოების თანამ-
შრომლობის ფორუმში მონაწილეობს.

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამ-
სახურის უფროსი გეგა გელაძე, დელეგაციისთან ერ-
თად, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში ოფიციალუ-
რი ვიზიტით იმყოფება. სუს-ის ინფორმაციით, უწყე-
რის ხელმძღვანელი, ჩინური მხარის ოფიციალური მინ-
ისტრის, გლობალური საზოგადოებრივი უსაფრთხო-
ების თანამშრომლობის ფორუმში მონაწილეობს, რო-
მელიც ქალაქ ლიანინგანში იმართება.

**„2026 წლის ფორუმის ფარგლებში, მსოფლიოს
100-ზე მეტი ქვეყნიდან მიწვეული მაღალი რანგის სტუ-
დენტები, გლობალური ტერმინალური გარემოს ფონ-
ზე საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მმართველობის
საკითხებს განიხილავენ.“**

ლონისძეგანში მონაწილეობენ სხვადასხვა ქვეყნის
უსაფრთხოების სამსახურებისა და სამართალდამცავი
უნეების ხელმძღვანელი პირები.

კონფერენციის გახსნამდე, გეგა გელაძე, ჩინეთის
სახალხო რესპუბლიკის საზოგადოებრივი უსაფრთხო-
ების მინისტრ ვანგ სიაოხუნთან ერთად, გლობალური
ფორუმის ფარგლებში გამართულ საზოგადოებრივი
უსაფრთხოების ტექნოლოგიების რიგით მე-3 გამო-
ფენას ეწვია და უსაფრთხოების თანამედროვე ტექ-
ნოლოგიებს გაეცნო. გამოფენას ჩინეთის სახალხო
რესპუბლიკის საზოგადოებრივი უსაფრთხოების პირ-
ველმა კვლევითმა ინსტიტუტმა უმასპინძლა. — აღ-
ნიშნულია ინფორმაციაში.

პროკურატურამ კიდევ ერთი ღვთა- თა-მფლობელი გამოიჭირა

თბილისის პროკურატურის
თაღმითობის სისხლის სამართ-
ლის სამსახურმა საპროცესო ხელ-
მძღვანელობის სამმართველო
დიდი ოდენობით თანხის თაღმი-
თურად დაუფლების ფაქტზე უსხო
ქვეყნის მოქალაქის გრადუგა ნა-
რუდგინა, — ინფორმაციას პროკუ-
რატურა ავრცელებს.

უწყების მიერ გავრცელებული ინ-
ფორმაციის თანახმად, შინაგან საქ-
მეთა სამინისტროს მიერ ჩატარებუ-
ლი გამოძიებით დადგინდა, რომ
ბრალდებულმა დაზარალებულებს

გერმანული კომპანიის დირექტორად
გააცნო თავი და თითქოსდა
„Mercedes-Benz“ ცენტრიდან, შერე-
დისის ქმარის ავტომანქანის მათო-
ვის შეძენის მოტივით 222 700 ევრო
ჩაარიცხებინა საკუთარ ანგარიშზე.
ბრალდებულმა ჩარიცხული თანხა მი-
ისაკუთრა და პირადი მიზნებისთვის
გამოიყენა, ხოლო დაზარალებულებს
თითქოსდა გადაცემული თანხის უკან
დაბრუნების სამანკო გადარიცხვის
ყალბი დოკუმენტი გაუგზავნა.

ბრალდებულის ქმედებით დაზა-
რალდებულებს დიდი ოდენობით, 656

000 ლარის ქონებრივი ზიანი მიად-
გათ. ბრალდებულს ბრალდება სა-
ქართველოს სისხლის სამართლის
კოდექსის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწი-
ლის 13-ე პუნქტით (თაღმითობა,
ჩადენილი დიდი ოდენობით) დაუს-
წრებლად წარედგინა, რაც სასჯელის
სახედ და ზომად 9 წლიანდელ თავი-
სუფლების აღკვეთას ითვალისწი-
ნებს. პროკურატურა ბრალდებუ-
ლისთვის აღკვეთის ღონისძიების სა-
ხით პატიმრობის შეფარდების შუამ-
დგომლობით, სასამართლოს კანო-
ნიტ დადგენილ ვადაში მიმართავს.

მიხეილ ჩიკოშვილი დუბნოს არ სცოდნია, რა ხდება საქართველოში!

გაეროში ევროკავშირის
მუდმივი წარმომადგენლის
მიადგილე — მომხრედობით
საქართველოს, გააუქმოს ან
არსებითად გადასინჯოს გო-
ლო დროს მიღებული კანონ-
მდებლობა.

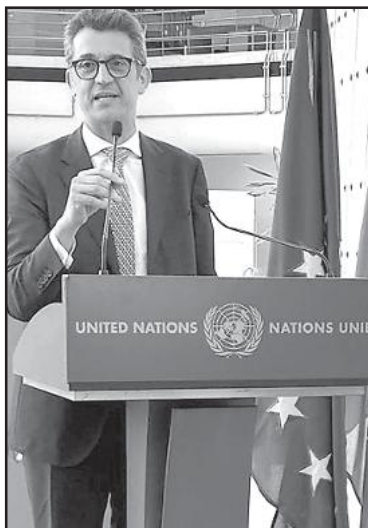
საქართვე-
ლოს მოვუწო-
დებთ, გააუქმოს
ან არსებითად გა-
დასინჯოს ბოლო
დროს მიღებული
კანონმდებლობა,
ამის შესახებ შე-
ნევაში, გაეროს
ადამიანის უფლე-
ბათა სამსახურის
63-
ე სესიაზე ევრო-
კავშირის მუდმი-
ვი წარმომადგენ-
ლის მოადგი-
ლემ, **მიხეილ
ჩიკოშვილმა** დუ-
ბნოში გააკეთა გან-
ცხადება.

განცხადებას
ასევე შეუერთდნენ ალბანეთი, ლიხ-
ტენშტაინი, მოლდოვა, მონტენეგო-
რო და ჩრდილოეთ მაკედონია.
სიტყვით გამოცხადებისას ევროკავში-
რის წარმომადგენელმა ყურადღება
გამახვილა მსოფლიოს სხვადას-
ხვა ქვეყანაში ადამიანის უფლებებ-
ის კუთხით არსებულ გამოწვევებზე.
განცხადებაში ცალკე თემატური
ბლოკი დაეთმო საქართველოს.
**„ევროკავშირი შეახსენებს სა-
ქართველოს თავის ვალდებულებ-
ას, დაიცვას ფუნდამენტური თა-**

ვისუფლებები და მოუწოდებს, გა-
უქმდეს ან არსებითად გადასინჯოს
უახლესი კანონმდებლობა, რომე-
ლიც ძირს უთხრის ადამიანის უფ-
ლებათა საერთაშორისო სტან-
დარტებს.

ევროკავშირი ღრმად არის შემ-
ფოთებული სამოქალაქო საზოგა-
დოების ორგანიზა-
ციების წინააღმდეგ
მართლმსაჯულე-
ბის სისტემის პო-
ლიტიკურად მოტი-
ვირებული გამოყე-
ნებითა და ოპოზი-
ციური ფიგურების,
ადამიანის უფლე-
ბათა დამცველები-
სა და დამოუკიდე-
ბელი მედიის წინა-
აღმდეგ მიმართუ-
ლი რეპრესიული
მოქმედების მიღებით.
ევროკავშირი მკაც-
რად გმობს თვით-
ნებურ დაკავებებსა
და მზარდ რეპრე-
სიებს, მათ შორის

ოპოზიციის ლიდერების, დამოუ-
კიდებელი ჟურნალისტების, მედი-
ის მუშაკებისა და სამოქალაქო სა-
ზოგადოების აქტორების დაკავე-
ბას. ევროკავშირი ხაზს უსვამს,
რომ საქართველომ მოაგვაროს
ეს საკითხები, გაუთანაბროს თავი-
სი პოლიტიკა საერთაშორისო
სტანდარტებს და ჩაერთოს კონს-
ტრუქციულ დიალოგში დემოკ-
რატიულ ინსტიტუტების მიმართ
წდომის აღსადგენად. — განაცხა-
და მიხეილ ჩიკოშვილი დუბნოში.

სადაც ზღვაები სვლიდა ღერეფნებს!

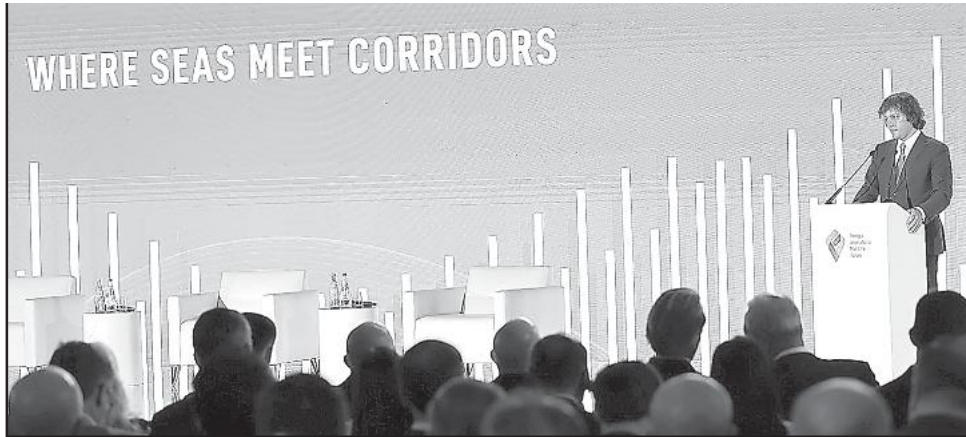
საქართველოს
საერთაშორისო
საზღვაო ფორუმი
ბათუმი

ივლისში ეკონომიკა გაიზარდა 8%-ით, შესაბამისად, მიმდინარე წლის პირველი 7 თვის ეკონომიკურმა ზრდამ 7.9% შეადგინა, ეს ნიშნავს იმას, რომ შენარჩუნებულია ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპი, გვაქვს დადებითი დინამიკა ყველა მიმართულებით, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ მთავრობის 8 სექტემბრის სხდომაზე განაცხადა.

საზღვაო ფორუმის ჩატარებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება გლობალური ეკონომიკის ახალი გამოწვევების ფონზე, როდესაც გარემოსდაცვითი დივერსიფიკაციის, მიწის წყლის ჰაზარდების მართვისა და ენერგიისა და ახლის შორის სიმბალანსის კავშირების როლი სულ უფრო იზრდება, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ ბათუმში, საქართველოს საერთაშორისო საზღვაო ფორუმის გახსნაზე სიტყვით გამოცხადებისას განაცხადა.

მთავრობის მეთაურმა შუა ღერეფანში საქართველოს განსაკუთრებულ როლზე გაამხატა ყურადღება და საერთაშორისო და ლოკალური ინფრასტრუქტურის განვითარების გრძელვადიან გეგმებზე ისაუბრა.

საქართველო საუკუნეების განმავლობაში იყო ადგილი, სადაც ერთმანეთს ხვდებოდა აღმოსავლეთი და დასავლეთი, ევროპა და აზია და ღერეფნები შუა ღერეფის განუყოფელი ნაწილი, რომელსაც დიდი პოტენციალი და სტრატეგიული დატვირთვა აქვს. მსოფლიო ბანკის შეფასებით, შესაბამისი ინვესტიციებისა და ეფექტიანობის ზრდის შემთხვევაში 2030 წლის-

თვის შუა ღერეფანში ტვირთნაკადები შესაძლოა გასამმაგდეს, ხოლო გადაზიდვის დრო – განახევრდეს. ჩვენ ამ შესაძლებლობის ასათვისებლად გრძელვადიანი გეგმა შევიმუშავეთ. 2032 წლამდე გეგმავთ დაახლოებით 7 მილიარდი აშშ დოლარის მოზილვებას ძირითადი სატრანსპორტო და ლოკალური ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის.

ჩვენი 10-წლიანი გეგმა ითვალისწინებს რკინიგზის გამტარუნარიანობის გაორმაგებასა და ტვირთის გადაზიდვის დროის განახევრებას, ნავსადგურების გამტარუნარიანობის გაორმაგებას და საერთაშორისო აეროპორტების გამტარუნარიანობის გასამმაგებას, – განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა, რომ უკვე გადაიდგა კონკრეტული ნაბიჯები და განხორციელდა შესაბამისი ინვესტიციებიც – მხოლოდ მიმდინარე წელს რკინიგზის ინფრასტრუქტურისა და მოძრავი შემადგენლობის განახლებისთვის ერთ მილიარდ ლარზე მეტი ინვესტიცია განხორციელდება, ასევე დასრულებულია აღმოსავლეთ-დასავლეთის საერთაშორისო მაგისტრალის 75%-ის მშენებლობა.

მთავრობის მეთაურის შეფასებით, განხორციელებული ინვესტიციებისა და საქართველოს მთავრობის თანმიმდევრული პოლიტიკის შედეგები აისახება სექტორის მაჩვენებლებზეც და 2026 წელს ქვეყანას რეკორდული დინამიკა აქვს როგორც საზღვაო და სარკინიგზო, ისე საავიაციო მიმართულებებით.

საზღვაო სექტორში ერთი ფანჯრის სისტემის დანერგვით გაიფხვრა და კიდევ უფრო გამართიდა ნავსადგურებში გემების მომსახურების პროცედურები.

მზარდი ტვირთნაკადების ფონზე განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ჩვენი საპორტო შესაძლებლობების შემდგომ განვითარებას. სწორედ ამ მიზანს ემსახურება ანაკლიის ღრმანყოფილება ნავსადგურის პროექტი, რომლის მშენებლობაც აქტიურად მიმდინარეობს. ჩვენ ანაკლიის ნავსადგურს Landlord Port Model-ის საფუძველზე განვითარებთ, რომლის ფარგლებში სახელმწიფო უზრუნველყოფს ძირითად სტრატეგიულ საპორტო ინფრასტრუქტურას, ხოლო კერძო სექტორი – ტერმინალების განვითარებასა და ოპერირებას. ეს მიდგომა აბალანსებს სახელმწიფოს სტრატეგიულ ინტერესებსა და კერძო სექტორის მონაწილეობას, ქმნის ფართო რეგიონული და საერთაშორისო მონაწილეობის შესაძლებლობას და უზრუნველყოფს საპორტო ინფრასტრუქტურაზე სამართლიან წვდომას. საქართველოს მთავრობის მიზანია, შუა ღერეფანი გახდეს უფრო სწრაფი, საიმედო და პროგნოზირებადი, ამისთვის კი მნიშვნელოვანია კოორდინირებული მოქმედება და შუა ზღვის დაკავშირებადობის შემდგომი გაძლიერება, – განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

ირაკლი კობახიძის შეფასებით, შუა ღერეფის წარმატება და მისი პოტენციალის სრულად ათვისება დიდწილად დამოკიდებულია ინფრასტრუქტურისა და სატრანსპორტო სისტემების ეფექტიან დაკავშირებაზე. ასეთი თანამშრომლობის კარგ მაგალითად პრემიერ-მინისტრმა დაასახელა ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის პროექტი, რომელიც საქართველოს, აზერბაიჯანისა და თურქეთის ერთობლივი ძალისხმევით განხორციელდა და იენისიდან სრულად შევიდა ექსპლუატაციაში.

შვენი მიზანია, შუა ღერეფანი გახდეს უფრო სწრაფი, საიმედო და პროგნოზირებადი. ამისთვის მნიშვნელოვანია კოორდინირებული მოქმედება და შუა ზღვის დაკავშირებადობის შემდგომი გაძლიერება. ამ ძალისხმევის ცენტრში დგას ადამიანური კაპიტალი. ქართველი მეზღვაურები და საზღვაო ღირსების პროფესიონალები საქართველოს მნიშვნელოვანი რესურსია და მათთვის თანამედროვე განათლებისა და მალაი პროფესიული სტანდარტების უზრუნველყოფა ჩვენი პრიორიტეტია. მზად ვართ, საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციასთან მჭიდრო თანამშრომლობით მომავალშიც აქტიური წვლილი შევიტანოთ შუა ზღვის რეგიონში საერთაშორისო საზღვაო სტანდარტების გაძლიერებაში.

განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს შუა ზღვაზე უსაფრთხო ნაოსნობას, რეგიონში მშვიდობას, სტაბილურობას და საერთაშორისო სამართლის პრინციპების დაცვას. საქართველო რჩება საერთაშორისო სამართლისა და წესებზე დაფუძნებული საზღვაო წესრიგის ერთგული. საქართველომ საზღვაო ტრანსპორტის სექტორში ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებით ნაკისრი ყველა ვალდებულება წარმატებით შეასრულა და საერთაშორისო საზღვაო სტანდარტების დანერგვას განაგრძობს. მჯერა, საქართველოს საერთაშორისო საზღვაო ფორუმი ხელს შეუწყობს პარტნიორობის გაძლიერებას, რეგიონული კავშირების შემდგომ განვითარებას და ახალი შესაძლებლობების შექმნას საქართველოსთვის, შუა ზღვის რეგიონისა და მთლიანად შუა ღერეფისთვის, – დასძინა ირაკლი კობახიძემ.

საერთაშორისო საზღვაო ფორუმის გახსნის ცერემონიაზე სიტყვით გამოვიდნენ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი მარიამ ქვრივეშვილი, საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის გენერალური მდივანი არსენიო დომინგესი და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ზურაბ პატარაძე.

საერთაშორისო საზღვაო ფორუმს სახელწოდებით „სადაც ზღვები ხვდება ღერეფნებს“ ბათუმი 7-8 სექტემბერს მასპინძლობდა. ღონისძიებაში სხვადასხვა ქვეყნის 300-მდე დელეგატი მონაწილეობდა.

მთავრობის აღმინისტრაციის
პრესსამსახური

ირაკლი კობახიძე: კორუფციასთან ბრძოლა გრძელდება!

მთავრობის მეთაურმა ლოპისტივის, ტრანსპორტის, კომუნიკაციის, ენერგეტიკის, ტერიტორიული მდგრადი განვითარებისა და ადგილობრივი მნიშვნელობის მნიშვნელოვანი ხელშეწყობის ფაქტორი კორუფციასთან ბრძოლაა.

ერთ-ერთი მიზეზი იმისა, რომ შარშანდელ წელთან შედარებით ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი გაუმჯობესდა, არის სწორედ ის, რომ მოვახერხეთ ხელისუფლების მაღალ დონეზე კორუფციის აღმოფხვრა და ვაგრძელებთ ბრძოლას კორუფციასთან ყველა დონეზე. ეკონომიკური ზრდა გვაძლევს საგალობლო რესურსების შესაძლებლობას და გასული თვეში საგალობლო რესურსებმა მიაღწია რეკორდულ მაჩვენებელს, პირველად ისტორიაში საგალობლო რესურსებმა შეადგინა – 8.14 მილიარდი აშშ დოლარი. წინა წელთან შედარებით, ჩვენი საგალობლო რესურსები 56.4 პროცენტით გაიზარდა, წინა თვისთან შედარებით კი, 613 მლნ აშშ დოლარით შეივსო. ასევე, გაუმჯობესდა რესურსების ადეკვატურობის მაჩვენებლებიც, რომელიც განისაზღვრება საერთაშორისო საგალობლო ფონდის მეთოდოლოგიით. ადეკვატურობის 100%-იან ზღვარს ვაჭარებთ და ადეკვატურობის მაჩვენებელი შეადგენს 128.2%-ს, რაც მეტყველებს იმაზე, რომ ამ სფეროში გვაქვს ძალიან გამართული მონაცემები და პოლიტიკა.

არასრულ ორ წელიწადში, 2024 წლის ოქტომბერთან შედარებით, რესურსების მოცულობა გაორმაგდა. 2026 წლის განმავლობაში, საგალობლო ბაზრის ხელსაყრელი პირობებიდან გამომდინარე, ეროვნული ბანკი რესურსების შეგებას ახორციელებს და იანვარ-ივლისში ჯამურად წმინდა შესყიდვებმა 2.5 მლრდ დოლარზე მეტი შეადგინა. რა თქმა უნდა, ამისთვის ეროვნულ ბანკს ეკუთვნის განსაკუთრებული მადლობა. ასევე მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა ჩვენი რესურსების დივერსიფიკაციის მიმართულებით. ამ კუთხით, სტრატეგიული გადაწყვეტილება მიიღო ეროვნულმა ბანკმა 2024 წელს, როდესაც ოქროში პირველი ინვესტიცია განხორციელდა. მას შემდეგ ოქროს ფასი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საერთაშორისო ბაზრებზე, შესაბამისად, ამით გაიზარდა ჩვენი საერთო რესურსების მო-

ცულობა. მთლიანობაში, მიმდინარე წელსაც 100 მლნ აშშ დოლარის ღირებულების მონეტარული ოქრო შეიძინა ეროვნულმა ბანკმა. ოქროს წილი ჩვენი საერთო რესურსებში შეადგენს 14%-ზე მეტს, – განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა და ეროვნულ ბანკს ეფექტიანი მუშაობისთვის მადლობა გადაუხადა.

ირაკლი კობახიძე ასევე გამოეხმაურა PISA-ს კვლევის შედეგებს, რომელიც სასკოლო ასაკის ბავშვების შეფასების დონეს ეხება და რომლის თანახმად საქართველომ ყველა ძირითად სფეროში მაჩვენებლები გაუმჯობესა.

შათემბათიასა და სამუნიციპალიტეტული საგნებში ბოლო ათწლეულის განმავლობაში მიღწეულია საუკეთესო შედეგი. სამუნიციპალიტეტული მეცნიერებებში, მიღწევების გაუმჯობესების თვალსაზრისით, კვლევაში მონაწილე მსოფლიოს 91 ქვეყანას შორის საქართველომ რეიტინგში პირველი ადგილი დაიკავა. მიღწევების გლობალური კვლევის პირობებში, საქართველომ ინარჩუნა გაუმჯობესების სტაბილური ტენდენცია. ასევე შემცირდა დამალი მიღწევების მქონე მოსწავლეთა წილი, ესეც არის მნიშვნელოვანი მიღწევა. ამ კუთხით გაუმჯობესების თვალსაზრისით საქართველო 91 ქვეყანას შორის პირველ სამეულშია. ასევე შემცირდა სხვაობა ქალაქისა და სოფლის სკოლების მოსწავლეთა მიღწევებს შორის, ანუ თანასწორობის უზრუნველყოფის კუთხითაც ეს მაჩვენებელი ძალიან მნიშვნელოვანია. კვლევამ გამოავლინა, რომ მოსწავლეები პოზიტიურად აფასებენ სასწავლო გარემოს. გამოკითხვების შედეგების თანახმად, სასწავლო გარემოს, სკოლისადმი უკეთესობის, დისციპლინისა და მუღინის დონის შეფასებებით, საქართველოს მაჩვენებლები საშუალოს უტოლდება, ან საშუალოზე უკეთესია. ამ შედეგებთანაც ვერ ვიქნებით გამაყფილები. მიუხედავად გაუმჯობესების სერიოზული ტენდენციისა, გვაქვს ხარვეზები, ბევრი რამ გასაუმჯობესებელია და სწორედ ამას ეძღვნება ჩვენი განათლების რეფორმის კონცეფცია, რომელიც როგორც უმაღლესი განათლების, ასევე, ზოგადი განათლების დონეზე, წარვადგინეთ საზოგადოების წინაშე. ჩვენი რეფორმის გეგმების სათანადო განხორციელება უზრუნველყოფს ჩვენი სკოლის მოსწავლეების შედეგების კიდევ უფრო მეტად გაუმჯობესე-

ბას საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერსპექტივაში, – განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

პრემიერ-მინისტრმა ახალი სასწავლო წლის დაწყების შესახებ ისაუბრა და აღნიშნა, რომ სწავლა 30-მდე განახლებულ სკოლაში დაიწყება, ასევე მოსწავლეების სხვადასხვა საგანს განახლებული სახელმძღვანელოებით ისწავლიან.

წავლას იწყებს 45 ათასი პირველკლასელი, აქედან 38 ათასი – საჯარო სკოლებში და 7 ათასი კერძო სკოლებში. 30-მდე განახლებულ სკოლაში დაიწყება სწავლა, ეს არის ან ახალი, ან სრულად რეაბილიტირებული სკოლები. წარმატებით დავიწყეთ სახელმძღვანელოების განახლების პროგრამა და ბევრი მიმართულებით ახალი სახელმძღვანელოებით ისწავლიან სკოლის მოსწავლეები შესაბამის საგნებს. უახლოეს მომავალში მთლიანად განახლდება სასკოლო სახელმძღვანელოები, რომლებზეც დაფუძნდება მათ შორის ჩვენი ტრადიციული ღირებულებები. 100 სკოლაში იხსნება რობოტიკის კლუბი. საბაზო საფეხურზე დამატებით 100 სკოლაში იხსნება STEM-კლუბი. ჯამურად STEM-კლუბები იქნება 500 სკოლაში. ფართოვდება სამხედრო საქმის პროგრამა. არსებულ 140 სკოლას დამატება 100 სკოლა ამ თვალსაზრისით და ეს სწავლება განახლებული თანამედროვე რესურსებით განხორციელდება. ასევე გრძელდება ღირებულებითი განათლების კლუბების პროგრამა. 140 სკოლას ამ კუთხით დამატება 60 სკოლა. მოსწავლეებს ასევე დამატებით ახალი არჩევითი კურსები – ფინანსური ზიგნიერება, მედიანინგინერება, ნივნიერება და ხელოვნური ინტელექტი. ასევე მნიშვნელოვანია, რომ 21 არაქართულენოვანი სკოლაში ქართული სექტორი გაიხსნა, გადაზიდულია 600-ზე მეტი ბილინგვუი სწავლების სპეციალისტი და პროგრამაში ჩართული სკოლები უზრუნველყოფილია შესაბამისი ბილინგვუი საგანმანათლებლო რესურსებით, – აღნიშნა ირაკლი კობახიძემ.

პრემიერ-მინისტრმა განათლების რეფორმის მნიშვნელობაზე ისაუბრა და ყველა სტუდენტსა და მოსწავლეს წარმატებები უსურვა.

მთავრობის აღმინისტრაციის
პრესსამსახური

ახალი გზავნილები ეროვნული აკადემიისთვის

ბ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ა

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია აცხადებს ვაკანსიებს
საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრთა
(აკადემიკოსთა) და წევრ-კორესპონდენტთა ასარჩევად შემდეგ სპეციალობებში:

სპეციალობა	ვაკანსია
მათემატიკა	1
გეოლოგია	1
ბიოლოგია	1
რადიოლოგია	1
არქეოლოგია	1
ქართული ენა და ლიტერატურა	1

წევრ-კორესპონდენტთა ვაკანსიები

სპეციალობა	ვაკანსია
საერთაშორისო ურთიერთობები	1
მედიცინა	1

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრად (აკადემიკოსად) შეიძლება აირჩეს საქართველოს მოქალაქე, საქართველოში მოღვაწე, მაღალი სამეცნიერო ავტორიტეტის მქონე მეცნიერი, რომელსაც საერთაშორისო დონის წვლილი აქვს შეტანილი მეცნიერების განვითარებაში.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად შეიძლება აირჩეს საქართველოს მოქალაქე, საქართველოში მოღვაწე, მაღალი სამეცნიერო ავტორიტეტის მქონე მეცნიერი, რომელსაც მნიშვნელოვანი წვლილი აქვს შეტანილი მეცნიერების განვითარებაში.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრობის (აკადემიკოსობის) კანდიდატთა წარდგენის უფლება აქვს: საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრს (აკადემიკოსს); ავტორიზებულ საჯარო, კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებას (აკადემიური საბჭოს გადანაცვებით); საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს საქართველო-კვლევით დაწესებულებას (სამეცნიერო საბჭოს გადანაცვებით).

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტობის კანდიდატთა წარდგენის უფლება აქვს: საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილ წევრს (აკადემიკოსს), წევრ-კორესპონდენტს; ავტორიზებულ საჯარო, კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებას (აკადემიური საბჭოს გადანაცვებით).

მიური საბჭოს გადანაცვებით); საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებას (სამეცნიერო საბჭოს გადანაცვებით).

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრობისა (აკადემიკოსობის) და წევრ-კორესპონდენტობის კანდიდატთა მიერ წარმოდგენილი უნდა იყოს შემდეგი საბუთები (ორ ეგზემპლარად):

აკადემიკოსობის კანდიდატებისათვის აკადემიის ნამდვილი წევრების (აკადემიკოსების), ხოლო წევრ-კორესპონდენტობის კანდიდატებისათვის აკადემიის ნამდვილი წევრების ან წევრ-კორესპონდენტების წარდგინება (დედანი), დამოწმებული წარმოდგენის ხელმოწერითა და სველი ბეჭდით, ან ავტორიზებული საჯარო, კერძო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების (აკადემიური საბჭოს გადანაცვებით); საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საქართველო-კვლევით დაწესებულების (სამეცნიერო საბჭოს გადანაცვებით) წარდგინება (დედანი, დამოწმებული ტიტულოვან ბლანკზე) სათანადო დასაბუთებით, დამოწმებული წარმოდგენის ხელმოწერითა და დაწესებულების სველი ბეჭდით;

ფერადი ფოტო 4/6;

მეცნიერებათა დოქტორის, აკადემიური დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომის ასლი (დამოწმებული ნოტარიულად);

მონაცემები შრომითი და სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ (CV);

ძირითადი სამეცნიერო შრომების ჩამონათვალი სრული ფორმით (უცხოეთში გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომები აღინიშნება ვარსკვლავით);

კანდიდატის სამეცნიერო მოღვაწეობის შეფასება დარგის სპეციალისტის მიერ; კანდიდატის პირადობის მოწმობის ან პასპორტის ასლი;

საბუთები წარმოდგენილი უნდა იყოს ქართულ ენაზე (საჭიროების შემთხვევაში ნოტარიულად დამოწმებული თარგმანი) პირადად აკადემიის ნამდვილი წევრობის (აკადემიკოსობის), წევრ-კორესპონდენტობის კანდიდატთა მიერ.

საბუთები კანდიდატთა რეგისტრაციისათვის მიიღება საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში 2026 წლის 14 სექტემბრიდან 15 ოქტომბრის ჩათვლით შემდეგ მისამართზე: რუსთაველის გამზ., 52, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია (ადამიანური რესურსების მართვისა და სპეციალურ დავალებათა დეპარტამენტი, IV საბუთი, ოთახი 409, ტელ. 2 93-29-86; მობ.: 599-51-00-07; 577 40-61-51). საბუთები მიიღება ყოველ სამუშაო დღეს 11-დან 17 საათამდე.

აღნიშნული განცხადება და კანდიდატის მონაცემები (CV) გამოქვეყნდება საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ვებგვერდზე (www.science.org.ge).

კანდიდატის CV და ფოტოსურათი წარმოდგენილი უნდა იყოს ელექტრონული ფორმით ელექტრონულ მისამართზე hr@science.org.ge.

შენიშვნა: დამატებითი ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია აკადემიის ადამიანური რესურსების მართვისა და სპეციალურ დავალებათა დეპარტამენტში.

ბ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ა

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია აცხადებს კონკურსს
გამორჩენილ მეცნიერთა სახელობითი აკადემიური პრემიების მოსაპოვებლად:

- ანდრია რაზმაძის სახელობის პრემია – მათემატიკის დარგში
- კირიაკ ზაფრეის სახელობის პრემია – სამედიცინო მეცნიერების დარგში
- ლევ დავითაშვილის სახელობის პრემია – ევოლუციის თეორიისა და პალეობიოლოგიის დარგში
- ალექსანდრე ჯანელიძის სახელობის პრემია – გეოლოგიის დარგში
- იოვან ქუთათელაძის სახელობის პრემია – ფარმაკოლოგიის მეცნიერების დარგში
- ალექსანდრე ნათიშვილის სახელობის პრემია – ადამიანის ანატომიის, მორფოლოგიის, ფიზიოლოგიისა და პათოლოგიის დარგში
- ლევონ დეკაპრელიძის სახელობის პრემია – კულტურულ მემკვიდრეობის გენეტიკასა და სელექციის დარგში
- გიორგი ნიორაძის სახელობის პრემია – არქეოლოგიის დარგში
- ვარლამ თოფურიას სახელობის პრემია – ენათმეცნიერების, ქართულ ენის დარგში.

პრემიის მოსაპოვებლად შეიძლება წარმოდგენილი იქნეს თვალსაჩინო თეორიული ან პრაქტიკული მნიშვნელობის მეცნიერული ნაშრომი (მონოგრაფია, სა-

მეცნიერო ჟურნალში გამოქვეყნებული შრომა ან შრომათა ციკლი), რომელიც საქართველოს სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებში, უმაღლეს სასწავლებლებში, სხვა სამეცნიერო დაწესებულებებში ავტორთა ჯგუფის ან ცალკეულ პირთა მიერ არის შესრულებული.

კოლექტიური ნაშრომში პრემია მიეცემა იმ ავტორებს, რომელთაც დაადგენს წარმომდგენი.

პრემიის გაყოფა ორ ან მეტ მაძიებელს შორის სხვადასხვა ნაშრომისათვის დაუშვებელია.

პრემიის მოსაპოვებლად შეიძლება წარმოდგენილი იქნეს ნაშრომი, რომელიც გამოქვეყნდა ბოლო ათი წლის განმავლობაში, მაგრამ არა უგვიანეს ექვსი თვის განმავლობაში გამოქვეყნებამდე.

ნაშრომი, რომელსაც ადრე მიენიჭა სახელმწიფო პრემია ან რომელიმე სხვა სამეცნიერო პრემია, ამ კონკურსში არ მიიღება.

ერთსა და იმავე პირს ერთი და იგივე პრემია განმეორებით არ მიეცემა.

იმ ორგანიზაციებმა ან ცალკეულმა პირებმა, რომლებიც საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში პრემიის მოსაპოვებლად წარმოადგენენ კანდიდატს, უნდა მიუთითონ პრემიის დასახელება.

კონკურსში მონაწილემ საჭიროა წარმოადგინოს შემდეგი საბუთები:

ა) საკონკურსო სამეცნიერო ნაშრომი სამ ცალკად; ბ) დასაბუთებული წარდგინება, რომელიც შეიცავს ნაშრომის მეცნიერულ დახასიათებას, მის თეორიულ ან პრაქტიკულ მნიშვნელობას მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების განვითარებისათვის;

(ნაშრომი პრემიის მოსაპოვებლად შეიძლება წარმოდგენილი იქნეს სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების, უმაღლესი სასწავლებლების, სამეცნიერო საზოგადოებების, სამეცნიერო ცენტრების ან შესაბამისი დარგის ნაშრომით და სპეციალისტთა მიერ).

გ) მონაცემები ავტორის შესახებ (საანკეტო მონაცემები CV); ძირითად სამეცნიერო შრომათა და გამოგონებათა ნუსხა;

დ) წარმომდგენის დასტური იმის შესახებ, რომ კონკურსზე წარმოდგენილ ნაშრომს ადრე არ ჰქონია მინიჭებული პრემია.

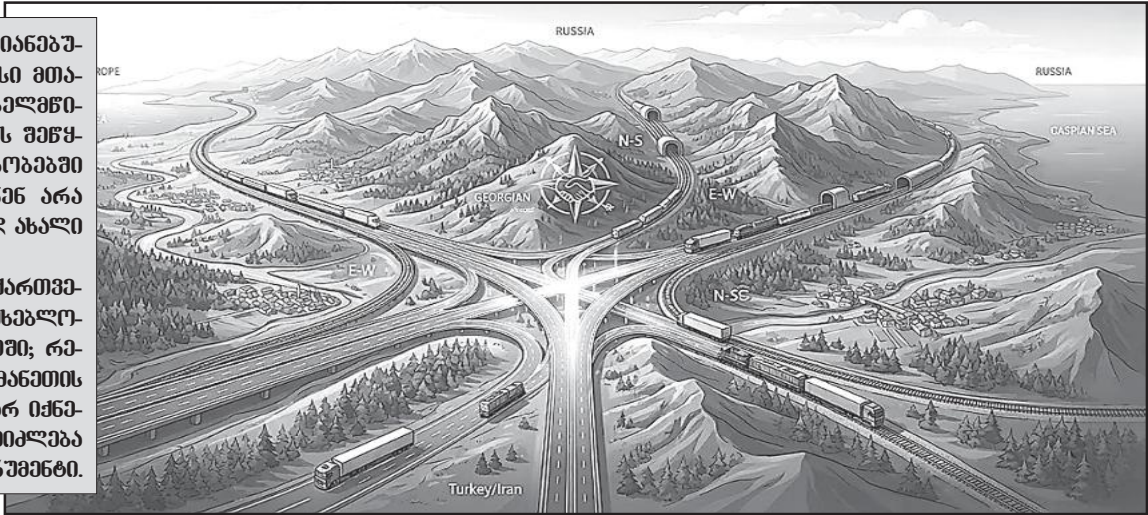
ე) ყველა საკონკურსო დოკუმენტის ელექტრონული ვერსია.

მასალები პრემიის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი უნდა იქნეს 2026 წლის 14 სექტემბრიდან 5 ოქტომბრის ჩათვლით, შემდეგ მისამართზე: თბილისი, რუსთაველის გამზ. N52, ოთახი 320. საბუთები მიიღება ყოველი სამუშაო დღის 11⁰⁰-დან 17⁰⁰ საათამდე.

დამატებითი ცნობებისათვის დარეკეთ ტელ. 2-99-00-52

თუ საპარტეზლო ნეიტრალური და სახელმწიფოებრივად გამთლიანება-
ლია, 3+3 ფორმატის სრულიად განსხვავებულ მნიშვნელობას იძენს. მისი მთა-
ვარი წინაპირობა უნდა იყოს საპარტეზლოს სუვერენიტეტისა და სახელმწი-
ფოებრივი მთლიანობის აღიარება, დეოკრატია და 2008 წლის ცხელის შეწყ-
ვების შეთანხმებით ნაპისრი ვალდებულებების შესრულება. ასეთ პირობებში
რუსეთი, თურქეთი, ირანი, სომხეთი და აზერბაიჯანი შეიძლება იმსენნენ არა
საპარტეზლოს ღანაწვრთვებში მღვრეობის მომხმარებლებად, არამედ ახალი
რეგიონული წარმომადგენლებად.

ფორმატი შეიძლება დაეფუძნოს რამდენიმე პირობას: საპარტე-
ზლოს სახელმწიფოებრივი მთლიანობის აღიარებას. საზღვრების ხელშეშედე-
ბას; უსწორი სამხედრო ბაზების არღანებას ნეიტრალურ საპარტეზლოში; რე-
გიონული კონფლიქტების განხილვა; დეოკრატია თანამშრომლობას; პრეზენტაციის
წინააღმდეგ ტერიტორიების გამოუყენებლობას. ასეთ პირობებში, 3+3 აღარ იმე-
ბოდა მხოლოდ გავლენის სუვერენიტეტის კონსერვაცია. იგი შეიძლება
გახდეს სამხრეთ კავკასიის სტაბილურობისა და თანამშრომლობის ინსტრუმენტი.

აფხაზეთის რკინიგზა – ახალი წესრიგის მატერიალური შედეგი

მხოლოდ ასეთი პოლიტიკური შეთან-
ხმების შემდეგ იქნება რეალური მნიშვნელო-
ვანი აფხაზეთის რკინიგზის აღდგენა. მი-
სი განხილვა არ უნდა იყოს პოლიტიკური
მოგვარების წინაპირობა. იგი უნდა იყოს
უკვე მიღებული სახელმწიფოებრივი გამ-
თლიანების შედეგი.

ამ შემთხვევაში, აფხაზეთის რკინიგზა საქარ-
თველოს ერთიანი სატრანსპორტო ქსელის ნა-
წილი გახდება. ის დააკავშირებს ჩრდილოეთის
მიმართულებას დანარჩენ საქართველოსთან და
შექმნის შესაძლებლობას, აღმოსავლეთ-დასავ-
ლეთის შუა დერეფანს ჩრდილოეთ-სამხრეთის
ფუნქციას დაემატოს.

**ამგვარად, საქართველოს ტერიტორიაზე
ერთმანეთს შეიძლება შეხვდეს ორი დიდი
ღერძი:**

**ფორმატი→საპარტეზლო→აზერბაიჯა-
ნი→ცენტრალური აზია→ჩინეთი და რუ-
სეთი→აფხაზეთის რეგიონი→დანარჩე-
ნი საპარტეზლო→სომხეთი ან აზერბა-
იჯანი→თურქეთი ან ირანი.**

ეს უკვე კვანძოვანი სახელმწიფოს მოდე-
ლია.

აქილევსის ქუსლი

თუმცა, ამ მთავრდება გეოპოლიტიკ-
ური ოპტიმიზმი. შეიძლება, შეიძინას სა-
უკეთესო ნეიტრალიზაციის შეთანხმება.
შეიძლება, შეიძვაროს რუსეთის დამო-
უკიდებლობა. შეიძლება, ჩამოყალიბდეს
ახალი 3+3. შეიძლება, ამოქმედდეს შუა
ღერეფანი. შეიძლება, აღდგეს აფხაზე-
თის რკინიგზა.

თუმცა, თუ მოუგვარებელი დარჩა ეთნოპო-
ლიტიკური კონფლიქტების შიდა საფუძველი,
მთელი სისტემა კვლავ მყიფე იქნება. საქარ-
თველოს აქილევსის ქუსლი სწორედ ეს არის.
აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებებთან კონფ-
ლიქტი მხოლოდ ტერიტორიული დავა არ არის.
მის საფუძველზე დგას ღრმა ფსიქოლოგიური
და სოციალური მიზეზები. ამ მიზეზებიდან სამი გან-
საკუთრებით მნიშვნელოვანია. სიცოცხლისა და
ფიზიკური უსაფრთხოების შიში – ომგამოვლილი
საზოგადოებისთვის ყველაზე პირველადი კითხ-
ვა სტატუსი კი არა, უსაფრთხოებაა.

დამრუდდება თუ არა ომი? იქნება თუ არა და-
ცული ოჯახი? გაიმეორებს თუ არა სახელმწიფო
წარსულ ძალადობას? ამიტომ, ნებისმიერი გამ-
თლიანების მოდელის პირველი საფუძველი უნდა
იყოს უსაფრთხოების სანდო გარანტია. თუ სო-
ციალური უსაფრთხოების შიში არ გაქრა, პოლი-
ტიკური შეთანხმება ვერ გახდება მდგრადი.

2. იდენტობისა და ენის გაქრების შიში –
განსაკუთრებით აფხაზური საზოგადოების შემ-
თხვევაში, ეს შეიძლება იყოს ერთ-ერთი, ყველაზე
ძლიერი ფაქტორი. მცირე ეთნოსისთვის ენა და
იდენტობა, ხშირად, თვითგადარჩენის საკითხია.
თუ საერთო სახელმწიფოში დამრუდება ასიმი-
ლაციასთან, ენის დასუსტებასთან ან კულტურული
თავისებურების დაკარგვასთან ასოცირდება, ეკო-
ნომიკური არგუმენტები არასაკმარისი იქნება.

საქართველოს შეთავაზება უნდა იყოს სა-
პირისპირო: აფხაზური იდენტობისა და ენის მო-
მავალი საერთო სახელმწიფოში უფრო დაყუ-
ლი უნდა იყოს, ვიდრე მის გარეთ. ეს ნიშნავს
რეალურ ენობრივ, კულტურულ, სავაჭრით-
საზოგადოებრივ და ინსტიტუციურ გარანტიებს. სახელ-
მწიფოებრივი გამთლიანება არ უნდა ნიშნავდეს

ნეიტრალური საპარტეზლო და აქილევსის ქუსლი

იდენტობის გაქრებას. პირიქით, იგი უნდა იქ-
ცეს მისი დაცვის ინსტრუმენტი. ამ პრინციპის
უკეთეს გასაზრებლად, სასარგებლოა სამხრეთ
ტერიტორიისა და აღმოსავლეთ კუთხულების გამოც-
დილების განხილვა.

ეს მაგალითები კავკასიისთვის გადასატანი
შეაძლებელია არ არის. მათი მნიშვნელობა სხვა
რამეზია: ისინი აჩვენებენ, რომ ძლიერი ენო-
ბრივი, კულტურული და თვითმმართველობითი
გარანტიები სახელმწიფოს ტერიტორიულ
მთლიანობას პრინციპულად არ ეწინააღმდეგება.
შესაძლებელია, ფართო თვითმმართველობა,
ენის დაცვა, საკუთარი სავაჭრით-საზოგადოებრივი
სისტემის არსებობა და პოლიტიკური წარმომად-
გებლობა ისე, რომ საერთო სახელმწიფოებრივი
სივრცე შენარჩუნდეს.

**3. გამარჯვების ღირსების დაკარგვის
შიში** – ეს, შესაძლოა, ყველაზე ნაკლებად გა-
აზრებელი, მაგრამ ერთ-ერთი ყველაზე რთუ-
ლი პრობლემაა. საკუთარი კოლექტიური მეხ-
სიერებით გამარჯვებულად ჩამოყალიბებულ სა-
ზოგადოებას შეიძლება შეთანხმება კაპიტულა-
ციად მოეჩვენოს.

ჩნდება კითხვა: თუ დღეს საერთო სახელ-
მწიფოში დამრუდება ხდება, რას ნიშნავდა
მსხვერპლი? ნიშნავს თუ არა შეთანხმება იმას,
რომ გამარჯვება გაუქმდა? თუ ამ ფსიქოლო-
გიურ პრობლემას პასუხი არ გაცეცა, კომპრო-
მისი შეიძლება დაღატად ჩაითვალოს. ამიტომ,
მშვიდობიანი გამთლიანების ფორმულამ უნდა
მისცეს მეორე მხარეს შესაძლებლობა, შეთან-
ხმებაში ღირსების დაკარგვის გარეშე შევიდეს.
გამარჯვების ცნება შეიძლება შეიცვალოს. გა-
მარჯვება შეიძლება ნიშნავდეს არა საქართვე-
ლოსგან განცალკევებას, არამედ, საკუთარი ენის
გადარჩენას, იდენტობის დაცვას, უსაფრთხო-
ების უზრუნველყოფას, ფართო თვითმმართვე-
ლობას და მომავალი თაობებისთვის გარანტი-
რებულ არსებობას. ამ შემთხვევაში, შეთანხმება
აღარ არის კაპიტულაცია. იგი შეიძლება იქცეს
სხვა ტიპის გამარჯვებად.

ქართული საზოგადოების შიშები

სამართლიანობა მოითხოვს, აღინიშ-
ნოს, რომ ეს ფსიქოლოგიური არაქმე-
ტურა ცალმხრივი არ არის. ქართულ სა-
ზოგადოებასაც აქვს საკუთარი შიშები,
რომელთა უგულვებელყოფაც ნდობის მშა-
ნელობისთვის ისეთივე დაგრაფებაა,
როგორც აფხაზური და ოსური შიშების
იგნორირება. უპირველესად, არსებობს
სახელმწიფოს დაშლის შიში.

ნებისმიერი ფართო ავტონომია ან ასიმეტ-
რიული ფედერალიზმი ქართულ პოლიტიკურ
ცნობიერებაში ხშირად აღიქმება არა, როგორც
თანაცხოვრების ფორმა, არამედ, როგორც სა-

ხელმწიფოს თანდათანობითი დაშლის შესაძ-
ლო პირველი საფეხური.

პოსტსაბჭოთა გამოცდილებამ ქართველ სა-
ზოგადოებაში გააჩინა წარმოდგენა, რომ ფარ-
თო ავტონომია გარკვეულ პირობებში შეიძლება
სეპარაციის შემდგომი კონსოლიდაციის ინსტ-
რუმენტი იქცეს. მეორე არის გარე ძალების მიერ
ინსტრუმენტალიზაციის შიში. არსებობს ეჭვი,
რომ ნებისმიერი ინსტიტუციური დათმობა შეიძ-
ლება მესამე ძალამ გამოიყენოს შემდგომი პო-
ლიტიკური გეგმებისთვის და რომ ავტონომია
დაცვის ინსტრუმენტის ნაცვლად, გაეღწეოს შე-
ნარჩუნების მექანიზმად იქცეს. მესამე არის ის-
ტორიული განმეორების შიში. 1990-იანი წლების
გამოცდილებამ, როდესაც სახელმწიფოებრი-
ვი სისუსტე და ტერიტორიული დანაკარგი ერ-
თმანეთს დაემთხვა, ქართველ საზოგადოება-
ში დეცენტრალიზაციისა და სახელმწიფოებრივ
რღვევას შორის ძლიერი ასოციაციური კავში-
რი შექმნა. ეს შიშები ქმნის ქართული მხრიდან
თავდაცვით რეაქციასაც, ამიტომ ნდობის აღდ-
გენის ფორმულა ვერ იქნება ცალმხრივი დამ-
შვიდება. სამოლოდ მოდელმა ორივე მხარის
შიში უნდა გაითვალისწინოს ისე, რომ არც ერთის
უსაფრთხოება მეორის ხარჯზე არ აშენდეს.

ოთხი გარანტია

**ამიტომ, საპარტეზლოს სახელმწიფო-
ებრივი გამთლიანების გრძელვადიანი
ფორმულა მხოლოდ დეოკრატია ვერ იქ-
ნება. მას, მინიმუმ, ოთხი ძირითადი გარან-
ტია სჭირდება: სიცოცხლის უსაფრთხოების
გარანტია, ღირსების დაცვის გარანტია, სა-
პარტეზლოს სახელმწიფოებრივი ერთი-
ანობის შენარჩუნების გარანტია.**

მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება საერთო
სახელმწიფო იქცეს არა იძულებით სივრცედ,
არამედ საერთო მომავლის სივრცედ.

რუსეთის სამხედრო ფაქტორის გაქრება
კონფლიქტის გადაწყვეტისთვის აუცილებელი
შეიძლება იყოს, მაგრამ საკმარისი არაა. თუ
დარჩა შიში, დარჩება კონფლიქტის სოციალური
საფუძველიც. და სწორედ ეს სოციალური სა-
ფუძველი შეიძლება მომავალში კვლავ გამო-
იყენოს ნებისმიერმა გარე ძალამ.

ამიტომ, კონფლიქტის ნამდვილი განეიტრა-
ლება ნიშნავს არა მხოლოდ სამხედრო ძალების
გაყვანას, არამედ იმ პირობების მოშლასაც, რომ-
ლებზეც განცალკევების მოთხოვნას კვლავ წარ-
მოშობს.

დასკვნა

ნეიტრალური საპარტეზლო შეიძლება
გახდეს ძლიერი გეოპოლიტიკური კონ-
სტრუქცია. სახელმწიფოებრივად გამ-
თლიანებულ საპარტეზლოს შეუძლია ფრ-

თღრთულად დააკავშიროს ფორმა, ცენ-
ტრალური აზია, ჩინეთი, რუსეთი, თურ-
ქეთი, ირანი და სამხრეთ კავკასია.

მისი უსაფრთხოება შეიძლება ეფუძნებო-
დეს არა ერთი დიდი ძალის პატრონაჟს, არა-
მედ რამდენიმე ურთიერთკონკურენტი ძალის
ინტერესთა ბალანსს. შუა დერეფანი შეიძლება
გახდეს მისი აღმოსავლეთ-დასავლეთის ღერ-
ძი. აფხაზეთის რკინიგზა, სახელმწიფოებრი-
ვი გამთლიანების შემდეგ, შეიძლება გახდეს
ჩრდილოეთ-სამხრეთის ახალი კავშირის ნა-
წილი. 3+3 შეიძლება გადაიქცეს რეგიონული
გარანტიების ფორმატად. ნეიტრალიტეტმა შე-
იძლება შეამციროს სამხედრო ბლოკებს შო-
რის საქართველოს გამო დაპირისპირების მო-
ტივი, მაგრამ ამ ყველაფრის წინაპირობა შე-
იძლება მხოლოდ ის არ არის, რომ რო-
მელიმ დიდმა ძალამ შეიძლება მისი გზა დაბ-
ლოკოს. უფრო ღრმა საფრთხეა ის, რომ სა-
ხელმწიფოს მიგნით დარჩეს ისეთი კონფლიქ-
ტი, რომლის ხელახლა გამოიყენებაც ყოველ-
თვის შესაძლებელი იქნება.

**ამიტომ საპარტეზლოს სტრატეგიული
ფორმულა მხოლოდ ასე შეიძლება ჩამო-
ყალიბდეს:**

**სიცოცხლის უსაფრთხოება→იდენტობის
დაცვა→ღირსების შენარჩუნება→სახელმწიფო-
ებრივი ერთიანობის გარანტია→ორმხრივი
ნდობა→სახელმწიფოებრივი გამთლიანება
→გარანტირებული ნეიტრალიტეტი→რეგიო-
ნული თანამშრომლობა→მრავალმხრივი დე-
რეფენცია→ეკონომიკური ძალა→სახელმწი-
ფოებრივი სუბიექტობა.**

და სწორედ აქ იკვეთება მთავარი დას-
კვნა: ნეიტრალიტეტმა შეიძლება და-
იცვას საპარტეზლო გარეგან, მაგრამ
სახელმწიფოებრივი გამთლიანების
მდგრადობა შიგნიდან უნდა შეიძინას.
თუ სიცოცხლის შიში შეიძლება უსაფ-
რთხოვრად, იდენტობის დაკარგვის ში-
ში – დაცულია, სახელმწიფოებრი-
ვი დაშლის შიში – მყარი ინსტიტუცი-
ური გარანტიებით, ხოლო გამარჯვ-
ებულის ღირსების დაკარგვის შიში –
ღირსეული თანაცხოვრების შესაძლებ-
ლობით, მაშინ საპარტე-
ზლოს აქილევსის ქუსლი
შეიძლება მისი ყველაზე
დიდი სისუსტიდან მოგაშა-
ლი სახელმწიფო
სიმტკიცის საფუძ-
ვლად გადაიქცეს.

**ლევან
მეტიონიძე,
სოციოლოგი**

განათლების და ჯანდაცვის დაფინანსების ეფექტურობით ევროპის სუბუბატი ათეულში ვართ!

**ჩვენს წლის ანგარიშის ფარგლებში, სარ-
ვეფექტურობის რეიტინგს (Spending
Efficiency) აქვეყნებს.**

ინდიკატორის მეთოდოლოგია აფასებს
ფინანსების ეფექტურობას ორ ძირითად სფე-
როზე: ჯანდაცვა და განათლება.

ჯანდაცვის სფეროსთვის, შემავალი ცვლა-
დია ერთ სულ მოსახლეზე ჯანდაცვის ხარ-
ჯები (მსყიდველობითი უნარის პარიტეტის მი-
ხედვით PPP), ხოლო განათლების სფერო-
ში სიკვდილის მოსალოდნელი ხანგრძლი-
ვობა (50% წონა) და შეზღუდული შესაძლებ-
ლობის მქონე პირთა ასაკობრივი და სიკვცხ-
ლის ხანგრძლივობის სტანდარტიზირებულად
შეწონილი მაჩვენებელი (50% წონა).

განათლების სფეროში, შემავალი ცვლა-
დია ერთ სულ მოსახლეზე განათლების სა-
ხელმწიფო ხარჯები (მსყიდველუნარიანობის
პარიტეტის მიხედვით PPP), ხოლო განათ-
ვითი ცვლადები მოიცავს ადამიანის განვი-
თარების ინდექსს (HDI) ინტეგრირებულ გა-
ნათლების ინდექსს (50% წონა), ახალგაზრ-

დების წიგნიერების მაჩვენებელს (25% წო-
ნა) და იმ ახალგაზრდების პროპორციას,
რომლებიც არ იღებენ განათლებას, არ არიან
დასაქმებულნი, ან არ არიან გადამზადებულნი
(NEET) (25% წონა).

**გლობალურ გამოკვლევაში საქართვე-
ლომ მაღალი შეფასება მიიღო, მსოფლიო-
ში 36-ე პოზიციაზე მოხვდა და ევროპის სა-
უკეთესო ათეულშია. საქართველო უსწრებს
დიდი ბრიტანეთს 5 ქვეყანას, ევროკავშირის,
შენგენის ზონის და ნატოს წევრ 25 სახელმ-
წიფოს. ეს ქვეყნებია: დიდი ბრიტანეთი, კა-
ნადა, შვედეთი, შტატები, საფრანგეთი,
იტალია, ლუქსემბურგი, შვეიცარია, უნგრე-
თი, პორტუგალია, ესპანეთი, ბელგია, დანია,
ავსტრია, ჩეხეთი, სლოვაკეთი, პოლონეთი,
ხორვატია, ესტონეთი, ლატვია, ლიეტუვა, რუ-
მინეთი, ბულგარეთი, მონტენეგრო, ჩრდი-
ლოეთ მაკედონია, თურქეთი.**

ინდიკატორი ეფუძნება გაეროს, მსოფ-
ლიო ბანკის, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანი-
ზაციის და სავალუტო ფონდის თემატურ
კვლევებს.

ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტი ინოვაციებისა და სტარტაპ-აქსელერაციის საზაფხულო სკოლა – 2026 დასრულდა

**ქუთაისის ტექნოლოგიურ პარკში, ქუთა-
ისის საერთაშორისო უნივერსიტეტისა
(KIU) და საქართველოს ეკონომიკისა და
მდგრადი განვითარების სამინისტროს
ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენ-
ტოს (GITA) ერთობლივი პროექტის –
ინოვაციებისა და სტარტაპ-აქსელერაციის
საზაფხულო სკოლის ფარგლებში და-
სრულდა გახმაურება.**

ღონისძიება გახსნეს ქუთაისის საერთაშო-
რისო უნივერსიტეტის აღმასრულებელმა და
დირექტორმა და რექტორმა **ვახტანგ ცაგა-
რელმა** და საქართველოს ეკონომიკისა და
მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინო-
ვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს
(GITA) თავმჯდომარემ **აფთხაძე კარაძემ**.

პროგრამის ფარგლებში, KIU-ს სტუდენ-
ტებმა მიიღეს ცოდნა და პრაქტიკული გამოც-
დილება სტარტაპის შექმნისა და განვითარე-

ბის მიმართულებით. ახალგაზრდები რამდენ-
იმე კვირის განმავლობაში ამუშავებდნენ სა-
კუთარ იდეებსა და ინოვაციური პროექტების
მოდელებს, რომლებიც პროგრამის დასკე-
ნით ეტაპზე უიურის წინაშე წარადგინეს. ყველა
მონაწილეს გადაეცა სერტიფიკატი. ინოვა-
ციების საზაფხულო სკოლა ახალგაზრდებს
აძლევს შესაძლებლობას, იდეა რეალურ
პროექტად აქციონ და სტარტაპის შექმნისთვის
საჭირო პრაქტიკული გამოცდილება მიიღონ.

აღნიშნული საზაფხულო სკოლა, KIU-ს
და GITA-ს შორის არსებული თანამშრომ-
ლობის ფარგლებში, ყოველწლიურად ხორ-
ციელდება. მასში, 2021 წლიდან, KIU-ს 250-
ზე მეტი სტუდენტი მონაწილეობდა. პროგრამის
მიზანია ახალგაზრდებში ინოვაციური და
სამეწარმეო უნარების განვითარება და მა-
თი ჩართულობის გაზრდა საქართველოს
სტარტაპ და ინოვაციების ეკოსისტემაში.

14 სექტემბერს აზიზურიენტო მეორადი ჩარიცხვის პროცესი იწყება

**შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული
ცენტრის ინფორმაციით, 2026 წლის 14 სექ-
ტემბრის 11:00 საათიდან 18 სექტემბრის
18:00 საათამდე აბიტურიენტებს შესაძლებ-
ლობა ექნებათ, მოინახულონ მიმდინარე
პროცესი, მოინახულონ მისი და
მეორადი ჩარიცხვის პროცესი და აირჩი-
ონ მათთვის სასურველი რაოდენობის სა-
განმანათლებლო პროგრამები.**

ცენტრის განმარტებით, მეორადი ჩარიცხ-
ვაში მონაწილეობის უფლება აქვს აბიტური-
ენტს, რომელმაც:

2026 წლის ერთიან ეროვნულ გამოცდებ-
ზე თითოეული საგნისთვის განსაზღვრული
მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი გადალა-
ხა, თუმცა ჩარიცხვის უფლება ვერ მოიპოვა;

2026 წლის ერთიან ეროვნულ გამოცდებ-
ზე თითოეული საგნისთვის განსაზღვრული

მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი ვერ გა-
დალახა, თუმცა დაძლია პროფესიული სა-
განმანათლებლო პროგრამებისთვის დად-
გენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი.

იპარტუში ვებარს ფერმერებს სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა გადასცას

**საქართველოს გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის მინისტრმა დავით
სონღულაშვილმა, ვებარსის სახელმწიფო
სამსახურის დირექტორ კობა კო-
ბალაქაშვილმა და საქართველოში თურქეთის
რესპუბლიკის ელჩ მუსტაფა თურქმან
არის-
თან ერთად, იმერეთის რეგიონში მსოფრ-
ველურ ფერმერებს სასოფლო-სამეურნეო
ტექნიკა გადასცა.**

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის
სამინისტროს ცნობით, ვებარს ფერმერებს 20
ერთეული ხელის ტრაქტორი თურქეთის თა-
ნამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენ-
ტოს (TIKA) და ვებარსის საქმეთა სახელ-
მწიფო სამსახურის მხარდაჭერით გადაეცა.
დავით სონღულაშვილმა თურქეთის რესპუბ-
ლიკის ელჩს და TIKA-ს ვებარსი ფერმერ-
ების მხარდაჭერისთვის მადლობა გადაუხადა
და აღნიშნა, რომ მსგავსი პროექტები ორ ქვე-
ყანას შორის ნაყოფიერი თანამშრომლობის
კიდევ ერთი მაგალითია.

**დღევანდელი დღე კიდევ ერთხელ ადას-
ტურებს, რომ ჩვენი ვებარსი ფერმერების
ღვაწილი და მათ მიერ ქვეყნის წინაშე განე-
ული სამსახური ჩვენი ხელისუფლებისთვის
მუდმივი ყურადღებისა და ზრუნვის საგანია.**

სახელმწიფო განსაკუთრებულ ყურადღებას
უთმობს სოფლის მეურნეობის განვითარებას
და ფერმერების, განსაკუთრებით კი მცირე
და საშუალო ფერმერების მხარდაჭერას. ამ
მხარდაჭერის ფარგლებში, დიდი მნიშვნელო-
ბა ენიჭება თანამედროვე სასოფლო-სამეურ-
ნეო ტექნიკის ხელმისაწვდომობას. რა თქმა
უნდა, ეს ყველაფერი ქვეყნის ეკონომიკაზე
აისახება და ხელს უწყობს სოფლის მეურნე-
ობის განვითარებას და აღნიშნა დავით სონ-
ღულაშვილმა.

სამინისტროს ცნობით, სასოფლო-სამეურ-
ნეო ტექნიკის გადაცემა ვებარსი ფერმერების
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელ-
შეწყობასა და მათი შესაძლებლობების გაძ-
ლიერებას ემსახურება.

**ვებარსის საქმეთა სახელმწიფო სამ-
სახურსა და თურქეთის თანამშრომლობისა
და კოორდინაციის სააგენტოს (TIKA) შორის
პარტნიორობა 2017 წელს დაიწყო. ამ ხნის
განმავლობაში, თურქული მხარის ხელშეწყო-
ბით, ვებარსისთვის არაერთი მნიშვნელო-
ვანი პროექტი განხორციელდა, მათ შორის,
სოფლის მეურნეობისა და ჯანდაცვის მიმარ-
თულებით და აღნიშნულია სამინისტროს
ინფორმაციით.**

აღმოსავლეთ- დასავლეთის მაგისტრალური გზის ბოლო მონაკვეთი ბათუმი- სარფის მაგისტრალური გზის

მშენებლობა იწყება

**საქართველოს აღმოსავლეთ-დასავლეთ-
თის მაგისტრალის ერთ-ერთი მნიშვნელო-
ვანი მონაკვეთის – ბათუმი-სარფის ახალი
გზის მშენებლობა იწყება. 11.3 კმ-იანი მა-
გისტრალური გზის მშენებლობის შესახებ
შესაბამისი ხელშეკრულებას ხელი მოეწერა.**

ხელშეკრულება საქართველოს ინფრას-
ტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო
გზების დეპარტამენტსა და საერთაშორისო
ტენდერში გამარჯვებულ კომპანია China Ra-
ilway Tunnel Group Co., Ltd-ს (CRTG) შო-
რის გაფორმდა.

ბათუმი-სარფის ახალი გზა საქართველოს
აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური
დერეფნის დასავლეთის ბოლო მონაკვეთია.
იგი ბათუმის შემოვლით მაგისტრალურ გზას
საქართველოსა და თურქეთის სახელმწიფო
საზღვართან დააკავშირებს და ქვეყნის გა-
ვლით ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი
საერთაშორისო სტრანსპორტო მარშრუტის
მნიშვნელოვანი ნაწილი იქნება.

ნითელი ხიდი-თბილისი-სარფის მიმარ-
თულება, შავი ზღვის პორტებთან და საქარ-
თველოს სახმელეთო საზღვრებთან ერთად,
მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ევროპისა

და აზიის დამაკავშირებელ სტრანსპორტო
ქსელში. ბათუმი-სარფის პროექტი ითვალის-
წინებს 11.3 კმ სიგრძის 2-ზოლიანი მაგისტ-
რალური გზის, 7.6 კმ სიგრძის გვირაბისა და
3 ხიდის მშენებლობას. მათ შორის მოეწერა
1.47 კმ სიგრძის სახიდე გადასასვლელი.
პროექტის ფარგლებში ასევე აშენდება ზღვის
ნაპირის დამცავი 500-მეტრიანი ნაგებობა.

7.6 კმ სიგრძის ბათუმი-სარფის გვირაბი,
ქვეშეთი-კობის 9 კმ-იანი მთავარი გვირაბის
შემდეგ, საქართველოში სიგრძით მეორე სა-
ავტომობილო გვირაბი იქნება.

პროექტის განხორციელების ვადა სამშე-
ნებლო სამუშაოების დაწყებიდან 48 თვეა, ხო-
ლო ხელშეკრულების ღირებულება 809 009
547.18 ლარს შეადგენს. პროექტი აზიის გან-
ვითარების ბანკის (ADB) სესხისა და საქარ-
თველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის თანადაფი-
ნანსებით განხორციელდება.

საგონო პერიოდში ვრცელდება და საერთოდ საინფორმაციო სივრცეში სამეგრელოს ხსენება ტაბუდადებული იყო. მაგალითად, რადიო-ტელევიზიულ რეკლამებში ვიკონი-პიკონი პიკონილვას რომ აკეთებდნენ, ასე გამოთვლიდნენ ცალკეული რეკლამების მიღებას: **კახელა** მევენახეობა წელს გარაჟიანი რთველი გაატარეს, **ქართულა** მეგაღვება ვაშლის რეკორდული მოსავალი აიღეს, **იმერელა** მესიმიდნება ადენი და ადენი ღონა სიმიდნი მოიწიეს და ადენი და ადენი სენაჟი დააგზადეს, ხოლო **გუგუნილა** და **წალენჯიხელა** მეჩაიება ადენი და იმდენი პირველხარისხიანი ჩაის ფოთოლი მოკრიფეს, ძიონია სარსანიამ კი რეკორდული რაოდენობის ჩაის ფოთოლი მოკრიფა და იგი სოციალისტური შრომის გმირის ნომრებად წარდგენილიყო.

კარგად მახსოვს, ვახუშტი კოტეტიშვილი „ხალხური მოქმედებების“ სალამოებს რომ ატარებდა დიდ საკონცერტო დარბაზებში, რაც ტელევიზიით გადაიყვანდა. ერთი ასეთი სალამოს სატელევიზიო ტრანსლაციას ვუყურებ. ზუგდიდის თეატრიდან რომ გადაიყვანდა მთელ საქართველოში. სალამო მეგრულ ხალხურ შემოქმედებას ეძღვნებოდა.

თბილისში ჩატარებულ ხალხურ პოეზიის ნიმუშებს თუ თვითონ ავტორები კითხულობდნენ (მეცხვარეები, გუგუნიანები, მემინდვრეები, მძღოლეები, ტრაქტორისტები, თუ დიასახლისები), ზუგდიდის თეატრის სცენიდან მეგრული ტექსტების თარგმანებს თვითონ ვახუშტი კოტეტიშვილი კითხულობდა. იგი პოეზიის გურმანი იყო და ამიტომ რამდენჯერმე აღნიშნა, ორიგინალში ეს ლექსები მეგრად ლამაზად და საინტერესოდ უღერსო. შიგადაშიგ სალამოს ალაპარაკებდა დიდებული მეგრული ხალხური სიმღერები ადგილობრივი ანსამბლის შესრულებით.

ოქრატორი ხშირად აჩვენებდა გაყურებლებით სავსე დარბაზს, რომელიც პანაშვიდზე შეკრებილ დაგნახებულ ადამიანებს ჰგავდა.

რა იყო ეს? მეგრული სეპარატიზმის ჰომა, თუ ქართული „ინდივიდუალური პატრიოტიზმის“ საპარაოზო გამოყენება...

ერთადერთი სეპარატისტული გამოვლინება სამეგრელოში იყო თადა ამორდიას გამოჩენა, რომელიც მეგრელებს დამოუკიდებლობის გამოცხადებისკენ მოუწოდებდა. თადა ამორდიას აქტივობა სერიოზულად არავის მოუღია, ხოლო სამეგრელოს მთავარმა დადიანმა ამორდიას დაჭრა და საჯაროდ გაროშვეა ბრძანა და ამით დამთავრდა „მეგრული სეპარატიზმი“ XIX საუკუნის მეორე ნახევრის ერთადერთი სულელური გამოხატობით! სანებს რაც შეეხებათ, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი საუკუნეთა განმავლობაში დიდი მთებითა და მიუვალ ბოლიკებით იყვნენ დატყვნილი, არც თავადი ჰყოლიათ და არც მოურავი, ქრისტიანული მრწამსი და ტრადიციები იყო მათი კანონი და სამართალი, ამიტომ არც არასოდეს გაუხედავთ სხვისკენ, ძნელმდობისას ყოველთვის ქართველი მეფეების სამსახურში იდგნენ და სამეფო განძის უერთგულებს მცველები იყვნენ მუდამ!

აი, ასეთი ქართული „ინდივიდუალური პატრიოტიზმის“ ანატომია, რაც ქართველების ეგოცენტრიზმით არის ნასაზრდოები. ამიტომ თქვა, ალბათ, დიდად გერმანელმა მოაზროვნე ჰანს მაგნუს ენცენდერგერ-

ფასსარული, ფანაშისი იხილეთ: „სრ“ №121-122

„ცოტნე გმირია, რა თქმა უნდა გმირია, ცოტნე, მაგრამ, არ დაგვაინყდეს სახელდარეჯილი გმირი მონღოლიც, მამაცობის და თავდადების უმაღლო მცოდნე!...“

ერტიანი ეთნოფსიქიკა და სეპარატიზმი საქართველოში

ქართული პატრიოტიზმის პარადოქსები

მა: „ქართველები უძველესი ცივილიზაციისა და კულტურის ერია, ისინი ევროპელებზე გვირად აღწეულ ეპოქაში ფლობდნენ იმ ცოდნას, რაც ევროპელებზე ათეული საუკუნეების შემდეგ გაიყვანეს, მაგრამ ქართველები სახელმწიფოებრივი ერი არ არის, ის კულტურის ერია“

პირველად ეს შეფასება, ცნობილმა მეცნიერმა დავით თევზაძემ (ამავე გვარ-სახელის დავით თევზაძის მამამ!) გამაცნო, რამაც აღმამფთა და ვუთხარი კიდევ, თქვენც ასე ფიქრობთ-მეთქი? მაგაზე პასუხს მერე გაცემო, ზურაბ, მანამდე შენ როგორც ისტორიკოსმა კიდევ ერთხელ გადახედო ჩვენს ისტორიას. აცხონა ღმერთმა, უაღრესად გონიერი კაცი იყო ის დავით თევზაძე, მსოფლმხედველობრივი კონცეფცია შემოვიკალა მისმა ამ მამაშვილურმა რჩევამ.

ახლა ორ ისტორიულ ფაქტს გაგახსენებთ და შეფასებები და ორიენტაციები თქვენთვის მოიხდებია, მკითხველო!

როდესაც მონღოლ-თათართა ურდოები შემოესივნენ საქართველოს, ბოლო ბრძოლა სურამის ქედთან, სოფელ შინდარის მიდამოებში გაიმართა, სადაც ქართველები სასტიკად დაემარცხდით. მონღოლები დასავლეთ საქართველოში არ გადასულან, ალბათ მათი სტრატეგიული ინტერესების შესაბამისად. ისე რომ, დასავლეთ საქართველო მონღოლ-თათართა გავლენის ქვეშ არ მოქცეულა. ქართველთა არისტოკრატიის ერთი ნაწილი დამარცხებას არ შეეგუა და აჯანყება განიზრახა. ამ მიზნით შეთქმულება ჩაიფიქრეს, რომელიც ნაღვლისთავის შეთქმულების სახელით არის ცნობილი. ნაღვლი ისტორიული სოფელია ხაშურის რაიონში, სურამთან ახლოს, იქ სადაც შინდარის ბრძოლა გაიმართა. შეთქმულებაში სხვებთან ერთად სამეგრელოს სამთავროს პრინცი ცოტნე დადიანიც მონაწილეობდა. იგი თავის მამულში დაბრუნებულიც კი არ იყო, როდესაც ამბავი დაანახეს: შეთქმულების ყველა მონაწილე დაატყვევეს და სანამებლად მზის გულზე დაყარეს ზურგზე თაფლნასმულებით. ცოტნე დადიანი მაშინვე უკან გაბრუნდა, დატყვევებულებ-

თან მივიდა, წელსზევით გაშიშვლდა და ზურგზე თაფლნასმული გვერდით მიუწვა შეთქმულების მონაწილეებს.

ამის შემხედვარე მონღოლები გაოცდნენ და ჰკითხეს ცოტნეს: რატომ სწადიხარ ამას? მეც ამათთან ერთად ვიყავი ნაღვლისთავის სერობაში, აჯანყება გულშიც არ გავგივლია, მეგობრული შესხედრა იყო ეს! და თუ ესენი ღალატში არიან დადანაშაულებულები, მეც მათთან ერთად დამსაჯეთო მაშინ!

მონღოლთა ნიონმა ყველა მსჯავრდებული გაათავისუფლა!

დღევანდელი ისტორიკოსების ერთი ნაწილი ასე ხსნის ამას: ცოტნე დადიანმა თავისი თავდადებით მონღოლები მოაწყუაო. ვაჟ-ვაჟა, ჩემ ცოლა, მონღოლები რომ ასეთი გულუბრყვილობები ყოფილიყვნენ, ნახევარ მსოფლიოს კი ვერ დაიპყრობდნენ და ათობით ერის ისტორიას კი ვერ შეცვლიდნენ. აქ მე კომენტარს არ გავაკეთებ, მხოლოდ შოთა ნიონიანის ლექსის ფრაგმენტს მოვიხმობ...

„ცოტნე გმირია, რა თქმა უნდა გმირია, ცოტნე,

მაგრამ, არ დაგვაინყდეს სახელდარეჯილი გმირი მონღოლიც, მამაცობის და თავდადების

უმაღლო მცოდნე!...“

მეორე ისტორიული ფაქტი:

კრწანისის ბრძოლაში მეფე ერეკლეს ხუთი ათასი მეომარი ჰყავდა ალა-მაჰმად ხანის თხუთმეტი ათასი მეომრის წინააღმდეგ. მეფეს, მისმა შვილმა გიორგიმ, რომელც იმ დროს კახეთს განაგებდა, კახელთა ჯარი არ მოაშველა მამა-მეფეს. უკიდურეს გაჭირვებაში მყოფმა ერეკლემ მალევე მსოფლიო აფრინა კახეთში, ჯარი მომამველოსო გიორგი უფლისწულმა. ამ დროს მეფის ძე გიორგი სიღნაღში ქეიფობდა და მალევე მსოფლიო როდესაც ეახლა და მეფის ბრძანება გადასცა, უფლისწულმა უბრძანა სუფრასთან დამკლავი და „ბრძნულად“ დამოძღვრა: ბრძოლა ქართლშია, კახეთში კი არააო, აქ დაჯექი და ჩვენთან ერთად მოილხინეო!

ა, ბატონო „ინდივიდუალური პატრიოტიზმის“ კლასიკური ნიმუში!

მეფე ერეკლეს გარდაცვალების შემდეგ ეს „გაქცევა“ უფლისწული გიორგი XII-ის ტიტულით ქართლ-კახეთის სამეფო ტახტზე დაჯდა.

მერე რაც იყო ყველა უნდა იცოდეს, ნესით, მაგრამ ვინც არ იცის, იმათთვის არაერთი წერილი მაქვს გამოქვეყნებული.

ახლა რაც ხდება ყველა ხედავს, ვისაც „თვალი აქვს და ყური ახსნია“ სააკაშვილზე ვერ ვიფიქრო, მაგრამ ხომტარია იქნება თუ გახარია, საგმილოში თუ გვარამია, საგადავში თუ არაბაბია, გურჯულაქი (განი) თუ ახალაია (კრინი), ისინიც თავისებური, ანუ ინდივიდუალური „პატრიოტიზმი“ წარმოადგენს, რომლებსაც ერთიანი საქართველოს იღია, თავიანთ მოკლე ჯაშაში, მათი პიროვნული პრინციპის დაკმაყოფილების მოთხოვნის დაკმაყოფილებას უკავშირდება მხოლოდ. ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილებას, თუ აგერიკელები, ახსნ მნიშვნელოვან არაა აქვს, ისევე როგორც სააკაშვილისათვის გუმი რას იტყვოდა მასზე, ის იყო მთავარი, თორემ გუმის მიერ „დამოკრამისის შუქრად“ მონათლულ „მარსკვლავიჭანას“ აუღელვებლად შეაძლო, ჩაეხსრილა ქუჩებში ძალიან ცნობილი და ნაკლებად ცნობილი ახალგაზრდები, თუ ზრდასრულები.

აი, ეს არის რეალობა, თანაც ჩვენი ისტორიული თვისება. ღვთის ნებით, ჩვენში იზადებოდნენ ქართველთაგან არსებითად განსხვავებული ქართველები – გორგასლები და ხანძთელები, რუსთაველები და აღმაშენებლები, დემეტრე თავდადებულები და გიორგი ბრწყინვალენი, გურამიშვილები, ბარათაშვილები, ილია ჭავჭავაძეები და იოსებ ჯუღაშვილები... და ამიტომ მოვალნიეთ დღემდე!

„საქართველომ დღემდე მოაღწია ციხით, მაგრამ დღეის შემდეგ, დღეის ახს იქით?“

არც მე ვიცი, დიდო პოეტო!

ზურაბ ცუცქერიძე,

ბანათლების მემწიერებათა ლოპტორი

ბელ: 555 56-75-37

ოსურში ნაცვრისთვის „თხოვნის მიძი“ („სიძინა ფარდობ“) ეწოდება. ჰოდა, ჩამოსახლდნენ თუ არა ოსები საქართველოში, კი არ ნათქვამია, თხოვლობა და ქართულადვე უწოდებენ. – ოლქის სტატუსი? – ინფორმაცია – ცხინვალის დედაქალაქად? – კი, გატონო! და ახას მოჰყვა ვედაგობიური და კვლევითი ინსტიტუტები, თავისი გავლენით ორგანიზაციით, საგანგებო და სამხატვრო სასწავლებლები, თეატრები, ანსამბლები, უმაღლესი შესავალი ლიტერატურა, ასპირანტურები, დისერტაციები, ხარისხები, წოდებები.

– ყველა ოცნება აუსრულდა ჩემს ხალხს, რა სითბო და სიყვარული იფრქვეოდა მათგან ქართველების მიმართ; როგორ ამიჩუქდა გული სიხარულისგან, როცა ასტაფიევის ვერაგობით განაწყენებულმა ქართველებმა მოსკოვის თავყრილობაზე დარბაზი დატოვეს და რა ერთგულად აუგეს მხარი მათ ოსმა მწერლებმა. ეს ხომ ცოტა ხნის წინ იყო?!

ესეა რაღა მოვლით, ჩემო თანამემამულენო: ვინმე თუ თვალზე ლიბრი აგიკრათ, მესხიერების ძაფი რაღამ გაგინწყობათ? როგორ ამყვებით უმეტესად და გეცთა ამბიციებს? თქვენ მოგმართავთ ჩემო ყოფილნი მონათენო, მაძიებლებო და დისერტაციადკულეზო: გაბარავეთ კოლია, ტესოვო ჩერმენ, ხუგავეო ილია, ფილივეო გაციო, მედოვეო მობოლკა, ჯიოვეო ჟენია, ფილივეო ლეხა, ჯამბივეო ზაურბეგ, ჯესოვეო კლავა, ბიამბიოვეო ალექსანდრე, ცხოვრებოვო ვალიკო, ვანივეო ვლადიმერ, თედვეო გერა, ქალიო ვეოლინა, ფუხავეო ლარისა, ცხოვრებოვო ლიბა, ხედავთ, რამდენი ხართ? თქვენ ხომ ოსების ინტელიგენციის უმრავლესობა ხართ? მე ხომ გიცნობთ ყველას კარგად, მე ხომ ვიცი, რომ თქვენ მეგობრად შეგიძლიათ ხალხის დასაწყნარებლად, სამართლიანობის აღსადგენად, ვიგინდართათა თარების აღსაკვეთად, რას გაუშვებოხართ? სიჩუმე ხომ იგივე ღალატია!..

საოცარია პირდაპირ... რომ იმ ხალხის მიწა-წყალი, რომელმაც შეგიხიზნა, შეგივრდომა, გაასხვისო და ისედაც უკიდევანო რუსეთს ნობათად მიართვა.

1988 წლის დასაწყისში ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში ოსი ინტელიგენციის ერთი ნაწილის მიერ ყალიბდებოდა პოლიტიკური ორგანიზაცია „ადამონ ნიხისი“, რომელმაც ოფიციალური რეგისტრაცია 1989 წლის ივნისში გაიარა. ორგანიზაციას ხელმძღვანელობდა დოცენტი ალან ჩოჩიევი. ორგანიზაციამ გააძლიერა სეპარატისტული, ანტიქართული მოძრაობა ოლქში, ისინი ლაპარაკობდნენ საქართველოში მცხოვრები მთელი ოსების სახელით. მოითხოვდნენ ოლქის რესპუბლიკად გარდაქმნას. როდესაც ოლქში 6500 ოსი ცხოვრობდა, ხოლო მის ფარგლებს გარეთ, უმეტესად საქართველოს ისტორიულ პროვინციებში – ქართლსა და კახეთში 100000. „ადამონ ნიხისის“ წევრები თამაშობდნენ ეროვნულ გრძნობებზე – ოსურ ენას გვართმევდნენ და გვჩაგრავდნენ. ყოველივე ამას აქტიურად უჭერდა მხარს საკავშირო პრესა და ტელევიზია. თუ როგორ ართმევდნენ მშობლიურ ენას ოსებს და ჩაგრავდნენ, ამის შესახებ ქვემოთ გვეყენება საუბარი, აქ კი აღვნიშნავ, რომ საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში მცხოვრები ოსები აღმოფხვრული იყვნენ და პროტესტს გამოთქვამდნენ „ადამონ ნიხისის“ მიმართ საქართველოში მცხოვრები მთელი ოსების სახელით. ამ პერიოდში ოსი დავით მგდომილი თავის თანამემამულეებს მოუწოდებს, დაფიქრდნენ და გაუფრთხილდნენ მომავალს:

„ოსურ ენას გვართმევდნენ?! საქართველოში, არასოდეს ენას არავის არ ართმევდნენ და, ცხადია, დღესაც არავის უთქვამს ამის თაობაზე რაიმე. აქ სწორედ უნდა გავიგოთ, რომ ქართული სახელმწიფო ენაა და საქართველოს ტერიტორიაზე, ოსი იქნება, თუ სხვა ეროვნების მოქალაქე უნდა იყოდეს ქართული. მაგრამ ეს სრულიადაც არ ნიშნავს, რომ მას ვინმე უკრძალავს მშობლიურ ენაზე ლაპარაკს. მოდით და დღემოდ შევხედოთ, ქართველი კაცი „სამხრეთ ოსეთში“ ოსს სხვა ენაზე რატომ უნდა ელაპარაკოს, ან ოსი

გაგრძელება, დასაწყისი იხილეთ: „სრ“ №113-114, 115-116, 117-118, 119-120, 121-122

„ადამონ ნიხისის“ წევრები თამაშობდნენ ეროვნულ გრძნობებზე – ოსურ ენას გვართმევდნენ და გვჩაგრავდნენ.

ფასვას მივხედოთ, ქოვბის ფასვას, აფხაზებო და ოსებო!

ქართველი, აფხაზი და ოსი ხალხების თანაცხოვრების ისტორიიდან

უკანასკნელმა წლებმა კიდევ ერთხელ დაგვარწმუნა, რომ მტრობას, სისხლისღვრას, ერთმანეთის ინტერესების უგულვებლყოფას სიკვითი არასოდეს და არავისთვის მოუტანია.

ქართველს? – ამ სტრიქონების ავტორი ოსი დავით მგდომილია, რომელიც აღნიშნავს – რომ დიდ შეურაცხოვად მივიღებდი, ქართველმა ქართულად რომ არ მომმართოს, ან პირიქით, ქართველ კაცს სხვა ენაზე ვესაუბრო, თუ არა ქართულად.

მე ძალიან ამაღლევა ვითომ ოსი ხალხის მიმართვამ, რომელსაც „ადამონ ნიხისი“ აწერს ხელს და მისმა გამრუდებულმა შინაარსმა, განსჯისა და თქმის უფლება ყველას აქვს, მაგრამ ეს ხომ არ აძლევს უფლებას – ილაპარაკოს მთელი ერის სახელით? მოდით ცხინვალელთა თანამემამულეებო, გონიერებას მოუხმობთ, კარგად დაფიქრდით, უკანაც გავიხედოთ და წინაც და ისევ ვიმსჯელოთ. თქვენ „ადამონ ნიხისის“ მიმდევრების მცირე ჯგუფი, რა უფლებით გამოდიხართ ქართლისა და კახეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები ოსების სახელით?..

ჩემო მოძმონო, საქართველოში ოსები საუკუნეებია, ცხოვრობენ. ჩვენ ხომ მაშინაც, წარსულ საუკუნეებში, ძმურად ვცხოვრობდით. როგორ ფიქრობთ, მაშინ ოსები ქართველებს რა ენაზე ელაპარაკებოდნენ? ცხადია, ქართულად. მაშ, რაშია საქმე, ვინ მოგვცა უფლება, შევუარაცხოთ ღირსეული წინაპრები, მათი მრძნული ურთიერთობა...

ოდითგან ოსი კაცი ქართველს ქართულად მიმართავდა და სხვანაირად წარმოუდგენელიცა. ცხოვრობდნენ ქართველებში, ერთმანეთთან საურთიერთო ენა გქონდეს რუსული! მკითხველმა სხვანაირად არ ჩამომართვას, თითქმის რუსული ენის წინააღმდეგი ვიყო. არა, რუსული ენა ყველამ უნდა ვიცოდეთ, ეს ჩვენი რესპუბლიკის გარეთ მცხოვრებ სხვადასხვა ერებთან დამაკავშირებელი დიდი და მდიდარი ენაა.

ყვეთ გულწრფელნი. ვითქვითოთ მომავალზე. გავიხედოთ წინ.

ქართლსა და კახეთში ქართველები და ოსები სატირალს ერთად ტირიან, ლხინს ერთად დღესასწაულებს, ერთ სალოცავში ლოცულობენ, ღმერთს ქართულ ენაზე ვეცდებოდნენ...

განა ქართველებს არა აქვთ იმის უფლება, გვითხრან გინდა ბატონო ჩრდილოეთი? მიმრძნდი! – სულ რაღაც 5-კილომეტრიანი გვირაბია გასავლელით.

გაიგეთ, ქართველები ამას არ გვეყენებინ. ქართველმა კაცმა იცის, რომ ისტორიულად ოსი მისი მეზობელი და მეგობარია, მოჭირანხლეთ. ქართველებმა ისიც კარგად იციან, რომ თვითონ ოსები გასცემენ მკაცრ პასუხს მათ, ვინც ჩვენი ორი ერის საუკუნოვან მეგობრობას შეურაცხავს. ოსები და ქართველები ერთნი ვიყავით და ერთნი უნდა ვიყოთ. ეს ორივე ერს ჭირდება. ეს ჭირდება ჩვენს შვილებს, მათ მომავალს. გამომვიჩნიოთ გონიერება, ერთხელ და სამუდამოდ დავიმკვიდროთ მტკიცე მეგობრობა.

ქართველები და ოსები, მართლაც, ერთ სალოცავში ვლოცულობდით, ჭირსა და ლხინს ერთმანეთში ვიზიარებდით, გასაყოფი არაფერი გვექონდა. ახლა კი ხელოვნურად გავცემთ კედელს ერთმანეთს შორის, მაშინ როდესაც ასეთი კედლები ჩვენს თვალწინ დაინგრა და ინგრევა.

განსაკუთრებით შეშფოთებას გამოთქვამდნენ შერეული, ქართულ-ოსური ოჯახების წარმომადგენლები. ასეთები კი ათიათასობით იყო. გაძლიერებული ანტიქართული პროპაგანდის გამო შერეული ოჯახების წინააღმდეგ და გაუმედურდა. შერეული ოჯახის წარმომადგენლები, თუ ასე გაგრძელდებოდა, წინასწარ გრძნობდნენ მოსალოდნელ დიდ საფრთხეს და გონიერებისაკენ მოუწოდებდნენ ოს სეპარატისტებს. „ადამონ ნიხისის“ წევრებს, რომელთა კისერზე მნიშვნელოვანწილად იმ ტრაგედიის, რაც ყოფილი ოლქში და მთელ საქართველოშიც დატრი-

აღდა. ერთ-ერთი ოსი არსებული მდგომარეობით შეძრწუნებული აცხადებდა:

„ღმერთმა არ ენას, გვაჯობოს ენაგება და დავერიოთ ერთმანეთს... სასრულეთში ვინ ავირჩიოთ მიზნად... ჩემი ქართველი დედა, თუ... ჩემი ოსი შვილები“. მართლაც, შინაგანი გრძნობითაა ნაკარნახევი შეინაზ ხარებოვას სიტყვები: „მე, მამით ოსი, დედით ქართველი, დავიბადე და გავიზარდე შუა ქართლის ერთ ლამაზ, პატარა, ქართულ სოფელში. ჩემს სოფელში მხოლოდ მამაჩემი იყო ოსი. ჩვენ ვცხოვრობდით დედის მშობლებთან. მამაჩემი მაშველობიდან ოზოლი იყო. იგი მოძისთან იმრდებოდა და როცა დაოჯახდა, დაქირავებულ შინაში დაუწყია ცხოვრება, ჩემს ბებუას და პაპას შევლდებოდა. ნაუყვანიათ სიძე-ქალიშვილი თავიანთთან, მიუციათ სახლიც და ნაკვეთიც, მიუღიათ როგორც საკუთარი შვილი და ასე ვცხოვრობდით ქართულ სოფელში...“

ეროვნებით ოსს სულაც არ მიშლის ხელს, ვცხოვრობდნენ საქართველოში... როგორ უნდა შეუერთდნენ ჩრდილო ოსეთს, ჩვენზე თუ უფიქრიათ იმ „ვაი ოსებს?...“ ჩვენ დაგვანებეთ თავი, ჩვენ მაგივრად თუ ლაპარაკობთ, თქვენ აზრებს ყველა ოსს ნუ ახვევთ თავს. ჩვენ არავისთან შეერთებას არ ვითხოვთ.

უკვე ოცი წელია, გრძელდება ქართველებსა და ოსებს შორის დაპირისპირება, რომელიც სისხლიან შეტაკებებსა და ომებშიც გადაიზარდა. ინტელიგენციის მართალია მცირე, მაგრამ გარკვეულმა ნაწილმა ვერ გააუყო იდეოლოგიურ წნეხს, ან, უკეთეს შემთხვევაში, მთელი სისრულით ვერ აღიქვა შექმნილი მძიმე ვითარება, ისტორიული რეალობა და სეპარატისტთა ბანაკში გადაბარგდა. პროფესორი იოსებ მეგრელიძე ივონებს: „მაგონდება, თბილისში მცხოვრებმა ელით ჯიოვებმა ცხინვალში როგორ ჩამოიყვანა აკაკი ხორავა და აკაკი ვასაძე. ქალაქის თეატრში მათთან გამართული შეხვედრის შემდეგ ელითმა მათ უმასპინძლა თავის სოფელში ხოდში, ერთი ახლობლის ოჯახში. სადღეგრძელოებში ქართველებსა და ოსებზე დაიწყეს ლაპარაკი. ოჯახის უფროსმა, გლეხმა ოსმა თქვა: მე ცოლი ქართველი მყავს, ოსებს ამრავლებს: ჩემი და ქართველის ცოლია, ქართველებს ამრავლებს, ერთნი ვართ. თქვენ – ინტელიგენტები ნუ გვითმავთო!“ ამ ნათქვამში უდავოდ არის სიმართლის მარცვალი.

სწორედ ქართველებმა და ოსებმა უნდა გადავარჩინოთ ჩვენი წარსულით, ჩვენი წინაპრების მემკვიდრეობით მოპოვებული ერთობა, სიყვარული, სულიერი სიახლოვე და ჩვენი მომავალი ცხოვრების შენობაც ამ გრძნობით – მეგობრობითა და ძმობით ავაშენოთ.

უკანასკნელმა წლებმა კიდევ ერთხელ დაგვარწმუნა, რომ მტრობას, სისხლისღვრას, ერთმანეთის ინტერესების უგულვებლყოფას სიკვითი არასოდეს და არავისთვის მოუტანია. რა თქმა უნდა, დაპირისპირება სიკვითს არ მოუტანს არც ქართველებს, არც აფაზებს და არც ოსებს, რომლებთანაც ჩვენ გვიდროდ გვაკავშირებს საერთო ტრადიციები, წეს-ჩვეულებები, გატარებული და სულიერი კულტურა და, რაც მთავარია, სისხლისმიერი ნათესაობა. საოყვალთაოდ ცნობილია, რომ თბილისში ყველაზე ხშირი იყო ქართულ-ოსური ქორწინებები. ასეთი ქორწინებების შედეგად შექმნილი ოჯახები, როგორც წესი, თანაგრად ეფუძნება ქართულ, აფხაზურ და ოსურ კულტურას. ცხადია უსხადესია, რომ დაპირისპირება არ შედის ჩვენს მოქმედ ხალხების არც პოლიტიკურ, არც ეკონომიკურ და არც კულტურულ ინტერესებში.

ანზორ
თოთაძე,
პროფესორი.
(გაგრძელება
იქნება)

მინდა, ქართველი საზოგადოების ყურადღება კიდევ ერთხელ მივაქციო ერთ საკმაოდ მტკივნეულ პრობლემას, რაგონ თვით მერიის უმაღლესი ჩინებიც ღვამდა ლაპარაკობენ, მაგრამ გამოსავლის მოძებნაზე არაფერს შიძლება – საავტომობილო ჯარიმები.

თბილისში, ორი უწყვეტად მუშაობდა დაჯარიმების – საავტომობილო პოლიცია (ვიდეოჯარიმების ჩათვლით) და თბილისის მერია. ხშირად საავტომობილო პოლიციის არაკომპეტენტურობის, ან განზრახვით არაკომპეტენტურობის გამო იღებენ არასწორ გადაწყვეტილებას. ვიდეოჯარიმაც ხშირად სწორად ვერ წარმოადგენს ქვეყნის ხასიათს, განზრახვასა თუ მძღოლის იმუღებთ განზრახვას. პარონის თანახმად, ჯარიმა საინფორმაციო საავტომობილო პოლიციაში. საინფორმაციო ინიციატივა უფლებამოსილი თანამდებობის პირი. თუმცა, როდესაც ასეთი საინფორმაციო რაოდენობა ყოველდღიურად მრავალ ათეულს აჭარბებს, ირთვება ჩვეულებრივი რუტინა და იწვევება ტიპური პასუხი საინფორმაციო – უარი! ასე გრძელდება წლიდან წლამდე.

სასამართლოს წაგრულთაღმცირე ნაწილი მიმართავს. თუმცა, ყოველდღიური ტოტალური საჯარო ტერორის პირობებში სასამართლო სასამართლოში ათათასობით განუხილველი სარჩელი დაგროვდა. იგივე ვითარება ქალაქის მერიაშიც!

მაგალითად, მე დაგვარამდი (ვიდეოჯარიმა!) ველოზომიზე შესვლის გამო. ჯარიმა გავასაჩივრე მერიაში. მოტივი – იძულებითი მანევრი გზის ჩახერგვის თავიდან ასაცილებლად! პასუხად მივიღე ფორმალისტური ტექსტი, რომ თურმე დაგვარამდი ადმინისტრაციული კოდექსის ამა და ამ მუხლით! ანუ ჩემი საჩივარი არავის წაუკითხავს!

ვიკითხე, შეიძლება თუ არა დოკუმენტზე ხელმოწერა ჩინოვნიკთან შეხვედრა. მიპასუხეს, რომ ამისთვის უნდა დამენერა განცხადება და პასუხს ათი სამუშაო დღის განმავლობაში შემატყობინებდნენ.

არც ათი და არც ოცდაათი დღის შემდეგ არავის არაფერი შეუტყობინებია! რამდენიმე შესხენების შემდეგ მომივიდა მესიჯი – მიმარებდნენ ცაბაძის ქუჩაზე მდებარე მერიის კონსპირაციულ ოფისში!

მივედი! დამხვდა 20-22 წლის სიმპათიური გოგონა, რომელმაც მონიტორი გახსნა და მაჩვენა ვიდეოკამერით გადაღებული ჩემი მანქანისა და იმ სატერორისტო ფოტო, რომლის გასატარებლად და ავარიული სიტუაციის თავიდან ასაცილებლად იძულებული ვიყავი, ველოზომიკის წმინდა ხაზი გადამეკვეთა.

გაგიკვირდებოდა და, როგორც გაირკვა, ჩემი გამოძახების ერთადერთი მიზანი სწორედ ეს იყო!

ვისაც თბილისის საქალაქო სასამართლოსთან შეხება ჰქონია, მან იცის, რომ განსახილველი საქმეები წლობითაა შემოდებული თაროებზე. საინტერესოა, რომ წაწილილ საქმეთა უმეტესობა ადმინისტრაციული საჩივრებია, რაც პირდაპირ მიუთითებს მასშტაბურ კონფლიქტზე სახელმწიფო სტრუქტურებსა და მოქალაქეებს შორის.

ასეთი ვითარების მიზეზების დასადგენად, მივმართე საქალაქო სასამართლოს და შსს საპატრულო პოლიციის ცენტრალურ ოფისს. სწორედ აქ დაიწყო ისტორია, რომელმაც გამოამყარა უამრავი სიმახინჯე, ფორმალისტური და ჩინოვნიკთა ერთი ნაწილის უაღრესად დამალი კვალიფიკაცია. საქალაქო სასამართლოსგან გამოვითხოვე ინფორმაცია, თუ რამდენი განუხილველი ადმინისტრაციული საქმე (სასარჩელო განცხადება) არის დაგროვებული თბილისის საქალაქო სასამართლოში.

პასუხმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა:

განვადი ქროსები თბილისის ქუჩებში

□. გაცნობათ, რომ მოთხოვნილი სახით ინფორმაციის სტატისტიკური დამუშავება და საჯარო მონაცემთა ბაზაზე განთავსება თბილისის საქალაქო სასამართლოში არ ხორციელდება. ამასთან, ინფორმაციის მოცულობის გამო, მათი მოძიება-დამუშავება საჭიროებს დიდ დროსა და სასამართლოს რესურსს, რის გამოც მოკლებული ვართ თქვენი თხოვნის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის თანახმად, საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილება შეგიძლიათ გაასაჩივროთ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში, თბილისის საქალაქო სასამართლოში...

პასუხს ხელს აწერდა ბატონი **ავთანდილ წამალაშვილი** – უფროსი კონსულტანტი, საჯარო ინფორმაციის ვაკეზე პასუხისმგებელი პირი. პირველი, რაც ამ პასუხიდან ამოვიკითხე, გახლავთ ის, რომ თაროზე შემოდებული საქმეების რაოდენობა თუ რამდენიმე ათასი მეგონა – მწარედ ვცდებოდი! ასეთი საქმეების რაოდენობა შეიძლება ათათასობით იყოს, რადგან, თურმე, **მათი მოძიება-დამუშავება საჭიროებს დიდ დროსა და სასამართლოს რესურსს**! ამასთან, თურმე, ინფორმაცია სახელმწიფო სტრუქტურების სრული კომპიუტერიზაციის შესახებ მღოფია, რადგან ასეთი რამ თვით თბილისის საქალაქო სასამართლოსაც არ ღირსება!

იმედია, თავადაც დაინახეთ, რომ საქალაქო სასამართლოს ცინიკოსი უფროსი კონსულტანტი წამალაშვილი თაროზე შემოდებული საქმეების რაოდენობის დასაფარად მთავაზობს **მორიგი საჩივრის შეთხვევას ასევე – თაროზე შემოსაღებად!** სწორედ ეს მათქმევინებს, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოში სერიოზული პრობლემებია, რაც უზენაესი სასამართლოს და ცენტრალური

ხელისუფლების თავის ტკივილიც უნდა იყოს! კანონით დადგენილი ათლიანი ვადის მაგივრად, ამ ინფორმაციის მისაღებად სასამართლოში მისვლა ერთი თვის შემდეგაც დამჭირდა. გაირკვა, რომ **თურმე, ჩემი მცირე განცხადება თავად სასამართლოს თავმჯდომარის მაგიდაზე იდო!** ეს ფაქტი პირდაპირ მიუთითებს, რომ ხელი საქალაქო სასამართლოსთვის როგორც მტკივნეულ ადგილზე მომისვდა. ძნელი მისახვედრი სულაც არ არის, რომ პასუხი შეთანხმებულია სასამართლოს თავმჯდომარესთან, რომელიც თავისი უწყების პრესტიჟის გადარჩენას ცდილობს. პარალელურად, რამდენიმე კითხვით საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტსაც მივმართე. ვცდილობდი, გამერკვია, საპატრულო პოლიციის რამდენი ჯარიმა გასაჩივრებული (ვიდეოჯარიმების ჩათვლით) სასამართლოში, როგორია თავად საპატრულო პოლიციაში გასაჩივრებული აქტების განხილვის პროცედურა, როგორია მოქალაქეთა მიღების პროცედურა საპატრულო პოლიციის თანამდებობის პირებთან, რამდენი მოქალაქე მიიღეს ამ უწყების ჩინოვნიკებმა მარმან ან წელს და ა. შ.

საპატრულო პოლიციიდანაც მრავლის მთქმელი პასუხი მივიღე:

□. საავტომობილო პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორის, მოადგილეების მოქალაქეთა შეხვედრის რაოდენობის შესახებ, ინფორმაციის სტატისტიკური დამუშავებასა და შენახვას დეპარტამენტი არ ახორციელებს... რაც შეეხება დეპარტამენტის დირექტორის, მოადგილეების მოქალაქეთა შეხვედრის საკითხს, გაცნობათ, რომ დეპარტამენტი ყოველდღიურ რეჟიმში, ორგანიზაციის პარასკევის ჩათვლით, დილის 9.00 საათიდან საღამოს 18.00 საათამდე და შაბათს დილის 09.00 საათიდან დღის 14.00 საათამდე იღებს მოქალაქეებს, კონსულტაციას უწევს და არაგისტრირებს მათ განცხადებებსა და საჩივრებს, რომელთა

ვეფქტური განხილვა-გადაწყვეტა ხორციელდება მოქმედი კანონის შესაბამისად, უფლებამოსილი თანამდებობის პირების ჩართულობით.

თბილისის მოქალაქეების სიცოცხლე უკვე მესმის, მაგრამ ამ პასუხზე ხელისმომწერ ქალბატონ **ანა არახაშიას**, ეტყობა, უფროსობის ნაკარნახევი ეს პასაჟი სასაცილოდ არ ეჩვენება! აღსანიშნავია, საპატრულოს ჩინოვნიკები (და არა მხოლოდ ისინი!) როცა რაიმე ინფორმაციის დაფარვას ცდილობენ, აუცილებლად უთითებენ შსს სამინისტროს ვებ-გვერდზე!

საავტომობილო მესვეურებმა უნდა იცოდნენ, რომ სახელმწიფო ჩინოვნიკს დასაბუთებული პირობების დასაბუთება უნდა ჰქონდეს, რადგან საჩივრების შემთხვევაში, ვებგვერდის მონაცემთა გასაჩივრება შეუძლებელია, ხოლო სახელმწიფო ჩინოვნიკის ხელმოწერით დოკუმენტს იურიდიული ძალა აქვს!

მიუხედავად მითითებული სტრუქტურების ჩინოვნიკთა მცდელობისა, ზოგი ინფორმაციის მოპოვება და შესაბამისი დასკვნების გაკეთება მაინც მოუახერხებ. თბილისის საქალაქო სასამართლოში წლობით განუხილველი საქმეების (ადმინისტრაციული საჩივრები!) აბსოლუტური უმრავლესობა მოდის თბილისის მერიისა და საპატრულო პოლიციის საავტომობილო ჯარიმებზე. ორივე უწყებაში, მოქალაქეთა საჩივრების განხილვას სრულიად ფორმალური ხასიათი აქვს.

პრობლემა გეოლოგიური რეაქტივების სისტემის გაუმართავ მუშაობას რომ ეხებოდეს, შეიძლება თავი დიდად არ შეგვეშუშებინა, მაგრამ საქმე სახელმწიფოს მდგრადობას, მის ყოფნა-არყოფნას ეხება. სამწუხაროდ, ამას პირველი პირები ვერ ხედავენ და, შესაბამისად, არც მის გამო-

წორებას ცდილობენ. თბილისის მერიის უხეზად იჭრება საპატრულო პოლიციის (ანუ ზს სამინისტროს) ფუნქციები, რადგან საგზაო მოძრაობასთან დაკავშირებული ყველა რეგულაცია პირდაპირ ეხება მხოლოდ და მხოლოდ საპატრულო პოლიციას და სხვას არაა!

იხივე „ორი სთაურის“ პრობლემას!

თბილისში, საავტომობილო გზებზე განთავსებული ავტოსადგომებიც უნდა პოლიციის დასახელებით იწოდებოდეს, რადგან პარკინგის პროცედურა რეგულირდება სწორედ საგზაო მოძრაობის წესებით და პოლიციის დასახელებით.

თბილისის ქუჩებში ორი ტიპის ფასიანი ავტოსადგომია – ზონალური და ვადიანი. პირველ შემთხვევაში, მოქალაქე იხდის სპეციალური აპლიკაციით საათით 1 ლარს, ხოლო მეორე შემთხვევაში – თვეში 50 ლარს. მერიას აქვს ხაფანგი აქვს დაგებული: თუ ზონალური აპლიკაციის მფლობელი შევიდა ვადიანში, ვიდრე გარკვევს, როგორ გადაიხადოს ქირა, უკვე დაჭარიმებულია 50 ლარით, ანუ ვადიანი სადგომის ერთი თვის ქირით. ვადიანს ზონალურში შესვლაზე იგივე სანქციას ექვემდებარება... ანუ ბრიყვი ძროხები ისევ მოწვევს! და, რა თქმა უნდა, ისევ გინება თბილისის მერიის მისამართით და ისევ აგრესიულად განწყობილი მოქალაქეების მომრავლება!

პრობლემა ისაა, რომ მერიის სქემით ქუჩის ქუჩებში მოწყობილია ზონალური პარკინგები, ქუჩებში (მაგ. ჭავჭავაძის ქუჩა) ნაძალადეგში...) კი – ვადიანი! არადა, შესაძლოა, ყველაფერი იოლად დალაგდეს: ყველა სადგომი გადავაქციოთ ზონალურად და იქ ავტომობილების პარკინგის უფლება ვადიანი სახელწოდების მსურველებსაც მივცეთ!

მაგრამ ასეთ შემთხვევაში, მერიის ჩინოვნიკები დამატებით შემოსავლებს დაკარგავენ და, რაც მთავარია, აგრესიული მუხტი ხელი-სუფლების წინააღმდეგ ცოტათი შენელებს!

თუ მოძრაობის წესებს გადასვამთ, იოლად აღმოვაჩენთ, რომ ზასლანინი და კავშირებული წესები აზიანებს საკანონმდებლო წესებს და უხეზად არღვევს კონსტიტუციით დაცულ ადამიანთა თანასწორობის და სიცოცხლის უფლებას!

მერიამ დაადგინა, რომ ზასლანინი მოძრაობის უფლება აქვს მხოლოდ თეთრი ფერის ტაქსს, რომლის ასაკი არ აღემატება 10 წელს. ამასთან, ზასლანინი შეესაბამება, მგზავრის აყვანის, ან ჩამოსხმის უფლება აქვს ნებისმიერი ასაკის ასევე თეთრი ტაქსსაც. სხვა ფერის ტაქსებს ეს უფლება არ გააჩნიათ – ანუ მათ მგზავრები შუა ქუჩაში უნდა ჩამოყარონ!

საქმე გვაქვს უაღრესად საინტერესო მოვლენასთან! ქვეყანაში, დაწესებულია საავტომობილო რასიზმი! დააკვირდით: თქვენ, მოქალაქე შორენა, იძახებთ ტაქსს. მოდის ცისფერი ან შავი [შერსედეხსი] თქვენ – ორ მცირეწლოვან ბავშვთან ერთად, მიემგზავრებით, თან ხელჩანთაც გიჭირაუთ და... მძღოლი ავტომობილს გიჩერებთ შუა ქუჩაში!

და ეს გააკეთა თბილისის მერიამ თავისი ვოლუნტარისტული გადაწყვეტილებით! ეს საავტომობილო რასიზმი უხეზად არღვევს საქართველოს კონსტიტუციის უმთავრეს ნორმას (სიცოცხლის უფლება, თანასწორობა...), რაზეც დუმს პარლამენტი, მმართველი პარტია, ოპოზიცია, ტელევიზიები...

დუმს შსს და საპატრულო პოლიციაც! რამდენიმე წლის წინ მერიაში შეიქმნა მგზავრთა ულიცენზიო ტაქსით მომსახურების გამოვლენისა და დოკუმენტაციის სამსახური! რომელიც ტალი-ტალიკი ბიჭებით დაკომპლექტდა და მუშაობაც გაჩაღდა. ჯგუფის წევრები აპლიკაციით (!) სპეციალურად იძახებდნენ ულიცენზიო ტაქსს, A წერტილიდან B წერტილამდე გადააყვანიდნენ თავს და შემდეგ, მძღოლის ზურგს უკან 200 ლარიან ჯარიმებს წერდნენ!

პირველ 7 თვეში ასეთი ჯარიმებით ამოღებულმა თანხამ 3,5 მილიონი ლარი შეადგინა. იოლი მისახვედრია, რომ დამრღვევები იყვნენ ყველაზე შეჭირვებული, უმუშევარი,

წვრილშვილის პატრონი, უღარიბესი პენსიონერები და მარჯვენასაჭიანი, ძველი ავტომობილების მფლობელები, რომლებსაც ლიცენზიის მიღების შანსი არც ჰქონდათ! უაღრესად მნიშვნელოვანია ისიც, რომ დაჭარიმებული რეგისტრირებული იყვნენ ერთ ახლად შექმნილ საავტომობილო კომპანიაში (ავტოპარკში), რომლის ოფისი მაშინ ბავშვები გახლდათ. ჩემი გულუბრყვილობის გამო, მერიის ამ სამსახურის მაშინდელ უფროსს დავესვი კითხვა: თუ თქვენი მიზანი სამართალდარღვევის (მგზავრთა ულიცენზიო მომსახურება!) აღმოფხვრაა, რატომ არ მიმართეთ იმ კომპანიას გამაფრთხილებელი წერილით? პასუხი იყო ცინიკური – რა შესაქმნა რომელიღაც კომპანიასთან?

ისმის ლოგიკური კითხვა: მერიის წიაღში შექმნილი ეს კომპანია სპეციალურად ხომ არ იყო შექმნილი ამ მრავალმილიონიანი ზონისის მომსახურებად? ჩემი აზრით, ეს პროკურატურის გამოსაძიებელი თემაა! ამას გარდა, მიამჩნევთ ყურადღება, რომ ამ სამსახურს ულიცენზიო ტაქსის მძღოლის გამოსავლენად გამოყენებული აქვს საგადასახადო სამსახურებში ფართოდ ავრთმებული ე.წ. მსპოვრობითი მუშაკები. მათ შორის უმრავლესობა პირდაპირ და არც გაყიდვა, ულიცენზიო მომსახურებას სავსებით უარს უთხრებდა! ანუ სახელმწიფო სამართალდარღვევა! ანუ სახელმწიფო სამართალდარღვევის პროვოცირებას ახდენს თავად სახელმწიფო ჩინოვნიკის ხელით, რაც დანაშაულია!

საეჭვოა, მერიის იურისტთა არმია ამ მართვამართვებებს ვერ ხედავდეს. ნიშანდობლივია, რომ მერიის არაერთი სარეკლამო ბილბორდისა და ვიდეორეკლების მხაველ ჩვენს საზოგადოებას არ უნახავს რომელიმე სამართალდარღვევის პრევენციის შინაარსით დამუხტული რგოლი ან ბილბორდი! ამიტომ მღრღნის ეჭვი, რომ მერია თბილისის მოსახლეობას აღიქვამს ძროხების ნახირად, რომელიც აუცილებლად და ნებისმიერი მეთოდით უნდა მოიწვევოს!

როგორც ჩანს, ხელისუფლება მოწყვეტილია ხალხის, განსაკუთრებით, მცირეწლოვანებისგან პოლიტიკური, რისი ნათელი მაგალითია უსაშუალოდ მაღალი საჭარბო სანქციები. რატომ არ შეიძლება საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევებისთვის არსებული ჯარიმების შეცვლა უფრო მკაცრად, მაგრამ არა ფინანსურად დამანგრეველი ფორმებით? ფაქტია, რომ ასე და ორასლარიანი ჯარიმები ზღვაში წვეთია შეძლებულებისთვის, მაგრამ მძიმე ტვირთია ღარიბებისთვის.

მაგრამ არის გამოსავალი, რომელიც ყველასთვის თანაბრად მისაღწეველი იქნება – კანონით დანაშაული ქულების გამოჭრის პრინციპის გაყვართოვება ფინანსური სანქციების მაგივრად!

ასეთ შემთხვევაში, ფულიანი მოქირით და ღარიბი საბარტალდამრღვევი ერთნაირად გარალდებიან. ქულათა რაოდენობა მილიონარ მოქირითაც სწრაფად შემოადგება ხელში და ერთი წელი უბანქანოდ სეირნობა მოუწევს!

ვფიქრობ, ასეთი მიდგომა ხელს შეუწყობს ქალაქსა და ჩაქროსულ გზებზე წესრიგის დაცვას და ნაწილობრივ შეარბილებს სოციალური უსამართლობით გამოწვეულ დაძაბულობას.

თეიმურაზ კვირკველია

ჟურნალისტი, ანალიტიკოსი
599 76 70 43

სურსათის მაღალ ფასებს მთავრობა უკვე კანონპროექტით დაუპირისპირდება

95 პროცენტი იმპორტირებულია! 5 პროცენტი ქართულია!!!

მაღალ ფასებთან გრძოლის ახალი ეტაპი იწყება. გაჩნდეს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, სურსათის მიწოდების პაჭვში, არაპროდუქციის მიწოდების სავაჭრო პრაქტიკის აკრძალვის შესახებ კანონპროექტს წარადგინს, რომელიც, ძირითადად, მწარმოებლებსა და სავაჭრო ქსელებს შორის ურთიერთობის დარღვევებზე იქნება ორიენტირებული.

დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ სურსათის მიწოდების ჯაჭვში არსებობს მოლოპარაკებითი ძალაუფლების არსებითი დისბალანსი. მყიდველები მიმწოდებლებს ცალმხრივად და უსამართლოდ უწესებენ პირობებს, მათ შორის, გადახდის გადავადებას, შეკვეთების დაგვიანებით გაუქმებას, თაროზე განთავსებისა და მარკეტინგის ხარჯების დაკისრებას და ა.შ., რაც საფრთხეს უქმნის სასურსათო ჯაჭვის მდგრადობას. ამავე დოკუმენტის მიხედვით, აუცილებელია სპეციალური საკანონმდებლო რეგულირება, რომელიც ამომწურავად ჩამოთვლის აბსოლუტურად აკრძალულ და პირობითად დასაშვებ სავაჭრო პრაქტიკებს. კანონპროექტი ასევე დაადგენს კანონის აღსრულებაზე უფლებამოსილ ორგანოს, მის უფლებამოსილებებსა და პასუხისმგებლობის ეფექტიან, პროპორციულ და პრევენციულ სისტემას.

დისტრიბუტორები შიშობენ, რომ კანონპროექტის არსებული ფორმები მაზარზე არსებულ რეალურ გამოწვევებს ვერ უპასუხებს – კანონის მოქმედების სფეროს მხოლოდ მწარმოებლებით შემოფარგვლა მაზრისთვის შედეგის მომტანი ვერ იქნება. მათი შეფასებით, რეგულაცია უნდა შეეხოს მიმწოდებლების სრულ სპექტრს და არა მხოლოდ მწარმოებლებს, რათა მაზარზე ჯანსაღი კონკურენტული გარემო შეიქმნას.

დისტრიბუტორთა ბიზნეს ასოციაციის პრეზიდენტმა ლაშა რიჟაძემ აღნიშნა, რომ ადგილობრივი წარმოება თაროზე არსებული პროდუქციის მაქსიმუმ 5%-ს შეადგენს, ხოლო 95% იმპორტირებულია. ამ ფონზე კი კანონპროექტი, რომელიც მხოლოდ ადგილობრივ მწარმოებელსა და ქსელურ მარკეტებს შორის ურთიერთობას ეხება, ვერ მოიტანს პრაქტიკულ შედეგს. ლაშა რიჟაძის თქმით, საჭიროა ყველა სუბიექტის მონაწილეობა და პოზიციების შეჭერება, ამჟამად კი კანონპროექტზე კერძო სექტორი ინფორმირებული არაა.

შანანაშვილი, რომელიც საშემოდგომო სესიაზე საკანონმდებლო ორგანოში უნდა განიხილოს, ვხედავთ, რომ საუბარი არის მხოლოდ მწარმოებელსა და შემსყიდველს, ანუ საკუთარ ვაჭრობის ქსელურ მარკეტებს შორის ურთიერთობის რეგულირებაზე. ეს ვერ იქნება ვერანაირი პრაქტიკული შედე-

გის მომტანი, გამომდინარე იქიდან, რომ ჩვენ, სამხრეთში, ვართ იმპორტდამოკიდებული ქვეყანა. შესაბამისად, მხოლოდ ამის რეგულირება ვერ იქნება იმ პრობლემის გადაჭრის მექანიზმი, რასაც ზოგადად, როგორც ადგილობრივი მწარმოებელი, ასევე სადისტრიბუციო ბიზნესი ითხოვდა. ჯერ კიდევ 2020 წელს, კონკურენციის სააგენტო თავის დასკვნაში უთითებდა ამ კანონმდებლობის საჭიროებაზე და იმ პრობლემებზე, რამაც ასოციაციამ მიმართა, ამასთან დაკავშირებით დაიწყო მოკვლევა და დღემდე არ გვაქვს ეს კანონი.

იმედს ვიტოვებთ, რომ ეს კანონი დარეგულირდება, როგორც ყველა განვითარებული ქვეყანაში, ზოგადად, მიმწოდებლების ნაწილში და არა მხოლოდ წარმოების კუთხით იმპორტ, რომ ქვეყანაში პროდუქციის 95% არის იმპორტირებული. ჩვენს საერთოდ ინფორმაციას არ ვფიქრობთ, კანონპროექტის რა ვერსიაზეა საუბარი. ბოლო კომუნიკაცია გვქონდა ეკონომიკის სამინისტროსთან კომისიების შემდგომად, მაგისტრის დასაწყისში და სტატუსი ჰქონდა დოკუმენტს (კანონპროექტს), რომ მუშაობა მიმდინარეობს და არაა ჯერ იმ ფორმით, რომ ბიზნესს გაეცნოთ და დღეს უკვე ვდებულობთ, რომ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო წარადგენს პროექტს. იმედს ვიტოვებთ, ყველა მხარის ჩართვით იქნება ეს, ადგილობრივი მწარმოებლის, რითილის, დისტრიბუტორის – განაცხადა საქმიანი დილისი ეთერში რიჟაძემ.

საქართველოს რითილ ასოციაცია კი სურსათის მიწოდების ჯაჭვში არაკეთილსინდისიერი სავაჭრო პრაქტიკის შესახებ კანონის შემოღების საჭიროებას საერთოდ ვერ ხედავს. ასოციაციის თავმჯდომარე ვიორგო ხაზაშვილი აცხადებს, რომ სექტორი საკანონმდებლო განხილვებში აქტიურად ჩაერთვება, თუმცა ამ ეტაპზე დოკუმენტის დეტალურ მინარსს ელოდება. იგი ამტკიცებს, რომ ქართული რითილ სექტორი ისედაც მუდმივად ორიენტირებულია ადგილობრივი მწარმოებლისა და ფერმერების მხარდაჭერაზე.

ქვემო ინფორმაციით, ადგილობრივ ფერმერებს რითილის წარმომადგენლებთან პრობლემები არა აქვთ. თუმცა, თუ კანონმდებელი ჩათვლის, რომ დღევანდელი დადებითი პრაქტიკა მომავალშიც უნდა დავაბუღოთ საკანონმდებლო დონეზე, ამაში პრობლემას ვერ ვხედავ. თუ ეს ყველაფერი სექტორისთვის პოზიტიურად წარმოგვითქვამს, ჩვენ ამას მივსვალ-მებით – განაცხადა ხაზაშვილმა.

გამა დაწვინა

„უცხოური პრესა“ — ასეთი სათაურით არის გამოქვეყნებული სტატია გერმანულ ჟურნალ **„შპიგელში“** (DER SPIEGEL), რომელშიც გამოცემის მთავარი რედაქტორი კევინ ჰაგენი კომენტარს უკეთებს საქსონია-ანჰალტის მხარეში ჩატარებულ ადგილობრივი საკანონმდებლო ორგანოს არჩევნებს და მის შედეგებს: **მინ სარგებლობს გერმანელი მემარჯვენეების მიერ მოქმედებული წარმატებით? მხოლოდ რუსეთის პრეზიდენტი.**

მთავარ როლს უხდის მხარეში მხარეში მხარეში

DER SPIEGEL

პრაქტიკულად ის ყველაფერი, რასაც პარტია **„ლაიპციგერ“** გერმანიისათვის ატარებს სარა ვაგნერის და მისი პარტიის თანამშრომლები ხმადაღლა ითხოვენ, პრემიის ინტერესებს უკავშირდება. საქსონია-ანჰალტის მხარეში ჩატარებულ არჩევნებში მოქმედებული წარმატება მათ შესაძლებლობას აძლევს, ღია და შეუნიღბავი უცხოური დემონსტრირება თავისუფლად მოახდინონ.

ვლადიმერ პუტინის მიზნები გერმანიის მიმართ შეიძლება ასე ჩამოყალიბდეს: გერმანიის ფედერაციულმა რესპუბლიკამ უნდა შეწყვიტოს უკრაინისადმი მხარდაჭერა და ისევ უნდა დაიწყოს რუსული ბუნებრივი გაზის ყიდვა დიდი მოცულობით. გერმანიამ ხელი უნდა შეუწყოს ნატოსა და ევროკავშირის დასუსტებას. კრემლს ასევე მოეწონებოდა, თუ გერმანელები უარს იტყობდნენ ლიბერალურ დემოკრატიაზე.

თუ მოსკოვის მიზნები განხორციელდება, კრემლისთვის ეს შედეგები კარგი იქნება: უკრაინა, ალბათ, კრახის წინაშე აღმოჩნდება, რუსეთი გაზის გაყიდვით საკმარის ფულს მიიღებდა ომის გასაგრძელებლად, გერმანიის კი ისევ მოსკოვზე დამოკიდებული გახდებოდა. შეძლებდა დასავლეთი ასეთ სიტუაციაში ძლიერი საპირისპირო როლის შესრულებას? ვერ შეძლებდა: დასავლეთი დანაწევრებული, დასუსტებული და გამოფიტულია.

ზეიმი კრემლში

საქსონია-ანჰალტის მხარეში ჩატარებული ადგილობრივი ლანდტაგის (საკანონმდებლო ორგანოს) არჩევნების შედეგები, ალბათ, პრემიისთვის სასიხარულოა.

რეალურ ფაქტს წარმოადგენს — გერმანიაში პრემიის პოლიტიკურმა ძალაობამ მოიკლო: ხმების თითქმის 44% მიიღო პარტია **„ლაიპციგერ“** გერმანიისათვის (LFP), 5,3% — **„სარა ვაგნერის“** პარტია (BSW), თუ მხარეში იდეოლოგიის მქონე ეს ორი პარტია ერთმანეთს ამა თუ იმ ფორმით შეუპოვრდება და მოსალოდნელია ორთაერთობა პოლიტიკის შედეგად, ისინი ლანდტაგში ახსოვრებულ უმრავლესობას მიიღებენ.

როგორ განვითარდება მოვლენები საქსონია-ანჰალტში? რასაკვირველია, ვლადიმერ პუტინის პროექტი შეუძლებელია დემოკრატიის ხელით განხორციელდეს — ისინი მერტვალად მანქანა წესიერები არიან და უკიდურეს ნაბიჯს არ გადადგამენ. აქედან გამომდინარე, რუსეთი ფსონს დესტაბილიზაციის მოწყობაზე დებს. კრემლის მიზანი გამოიხატება დემოკრატიის დისკრედიტაციაში, ადგილობრივი ინსტიტუტების რეპუტაციის დაკარგვაში, მოსახლეობაში შიშის დათესვაში — დემონსტრაციით და პიბრიდული შეტევებით, აგრეთვე გერმანელი უკრაინელები პოლიტიკოსებისადმი მხარდაჭერაში, რომლებიც რუსეთის პროპაგანდის ტირაჟირებას ეწევიან და ხელს უშლიან ადგილობრივ საკანონმდებლო ორგანოებში პასუხისმგებელი და შრომისუნარიანი უმრავლესობის ჩამოყალიბებას. პარტიები **„ლაიპციგერ“** გერმანიისათვის და **„სარა ვაგნერის“** კავშირი **„სარა ვაგნერის“** პრემიის ძალაობას წარმოადგენს.

„კომუნისტური შეპართებით...“

პოლიტიკა, რომელსაც ყოფილი კომუნისტი, ყოფილ გერმანულ დამადგენი, 55 წლის სარა ვაგნერის და მისი ერთგული გუნდი (BSW) გერმანიაში ახორციელებს, სრულად უკავშირდება კრემლის ინტერესებს.

BSW-ელები თავიანთ მოთხოვნებს უკრაინის მიმართ სამშვიდობო ინიციატივით ნიღბავენ, გამოდიან რუსეთისადმი სანქციების მოხსნისა და უკრაინისათვის იარაღის მიწოდების აკრძალვის მოთხოვნით, სამაგიეროდ კი სურთ, გერმანიის მოსახლეობას ისევ იაფი რუსული გაზი დაუბრუნონ. სარა ვაგნერის უნდა ნათქვამი იყოს სახელი სამხედრო მლოქით ჩანაცვლდეს, რომლის წევრი რუსეთიც იქნებოდა.

როცა გერმანიის მთავრობა ლაიფციგში მომხდარი ინციდენტის გამო რუსეთის მისამართით გამაფრთხილებელი განცხადებით გამოვიდა, სარა ვაგნერისმა აღმოაჩინა გამოხატა. იმავდროულად მისმა თანაგუნდელმა BSW-ელებმა საქსონია-ანჰალტში უკრაინის პრეზიდენტის წინააღმდეგ შეურაცხყოფილი გამოხატვები განხორციელეს (ვოლოდიმერ ზელენსკის ემბრალ წარმოშობასთან დაკავშირებით) და მას **„მეუღლე დახარბებული თაღლითი“** უწოდეს.

ტურინგიაში BSW-ელებმა თავიანთი პო-

ლიტიკის პროპაგანდაში მარცხი განიცადეს — მოსახლეობიდან გარიყვლები აღმოჩნდნენ, საქსონია-ანჰალტში კი მათ ნოყიერი ნიადაგი იპოვეს და უკრაინისათვის ზიანის მიყენება დაიწყეს. **„ლაიპციგერის“** ლიდერთან — ალისა ვაიდელთან ერთად სარა ვაგნერისს სურს, ადგილობრივ პარლამენტში (ლანდტაგში) ისეთი რეზოლუცია მიიღოს, რომლის მიხედვით, საქსონია-ანჰალტის სამხარეო მთავრობა იძულებული იქნება შეწყვიტოს (გერმანიის ფედერალური მხარეების საბჭოში) კიევისათვის სამხედრო დახმარების შეწყვეტის ინიციატივით გამოვიდეს. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ისინი უკრაინის დამარცხებისთვის იღვნიან, რუსეთთან მეომარ უკრაინელებს დაწებებს სთავაზობენ.

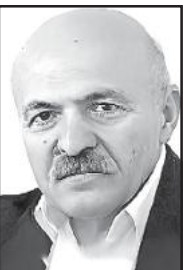
შეიძლება დიდი ხნის განმავლობაში ვიმსჯელოთ იმაზე, თუ რა მოტივები ამოძრავებდა სარა ვაგნერისს და მის მომხრეებს, მაგრამ ერთი რამ აშკარაა: მათ მიმართ ხელისუფლების ლოიალურმა დამოკიდებულებამ კრახი განიცადა. BSW-ელები სულ უფრო აქტიურად გამოდიან კატალიზატორად პოლიტიკური ატმოსფეროს მოწველაში, რომელშიც **„ლაიპციგერის“** თავს მტკიცედ გრძნობს.

სახიფათო სცენარი: რა იქნება შემდეგ?

არჩევნების წინ სარა ვაგნერისის პარტია უშვავდა მის შესაძლებლობას, რომ თუ სახმარეო მთავრობის მეთაურს ორ ტერორისტულ აქტს დაუბრუნებდა, მისთვის მომზადებული იქნება **„ლაიპციგერის“** დამოკიდებულების უკიდურესად მემარჯვენე სამხარეო მთავრობის შექმნას — პირველად მეორე მსოფლიოს ომის დამთავრების შემდეგ — უკვე ანტი-დემოკრატიული დღის წესრიგისადმი ხელშეწყობას ნიშნავს. ეს ეხება აგრეთვე გერმანიის (უპარტო) მთავრობის შექმნის გეგმასაც, მაგრამ **„ლაიპციგერის“** შეთავაზებული კანდიდატებით დაკომპლექტებულს.

მოკლედ, გერმანიაში მომხდარი აგვებით ერთი პიროვნება, ალბათ, განსაკუთრებით იქნება გახარებული: ვლადიმერ პუტინი.

თარგმანი
სიმონ კილაძე

ბრილიონად შეფასებული „ოქროს გუმბათი“

აშშ-ის პრეზიდენტ დონალდ ტრამპის მიერ ინიცირებული სარაკეტო თავდაცვის სისტემის, „ოქროს გუმბათი“ შექმნის, განთავსებისა და ოპერირების ღირებულება შეაქლოა 20 წლის განმავლობაში დაახლოებით 1.2 ტრილიონი დოლარი შეადგინოს, – ამის შესახებ აშშ-ის კონგრესის საბიუჯეტო ოფისის შეფასებაშია ნათქვამი. (Congressional Budget Office)

პენტაგონის ოფიციალური შეფასებით, პროგრამის სამიზნე არქიტექტურის შექმნა 2035 წლამდე დაახლოებით 185 მილიარდი დოლარი დაჯდება. თუმცა, კონგრესის საბიუჯეტო ოფისის გათვლებით, სისტემის სრულად განვითარება, განთავსება და 20 წლის განმავლობაში ოპერირება შესაძლოა გაცილებით ძვირი აღმოჩნდეს.

„ოქროს გუმბათი“ მრავალდონიანი სარაკეტო თავდაცვის სისტემის შექმნას ითვალისწინებს, რომელიც აშშ-ის ტერიტორიას ბოლისტიკური, ჰიპერმკვეთი და ფრთოსანი რაკეტებისგან დაცავს. პროექტი აერთიანებს კოსმოსურ და სახმელეთო სენსორებს, მართვის სისტემებსა და რაკეტასანიმალდებელ საშუალებებს.

ამასთან, კონგრესის საბიუჯეტო ოფისი აღნიშნავს, რომ საბოლოო ღირებულების ზუსტად განსაზღვრა ამ ეტაპზე რთულია, რადგან აშშ-ის ადმინისტრაციას სისტემის სრული არქიტექტურა საჯაროდ დეტალურად არ წარმოუდგენია.

ჩრდილოეთ კორეა ბირთვულ კომპლექსს ზღის

ჩრდილოეთ კორეაში იონგჯიუნის ბირთვულ კომპლექსში ურანის გასამდიდრებლად ახალი ობიექტი ააშენა, რომელშიც 28 ცენტრიფუგის პასპალის განთავსებაა შესაძლებელი, – ამის შესახებ ინფორმაციას ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტომ (IAEA) ავრცელებს.

სააგენტოს ანგარიშში ნათქვამია, რომ დასკვნები ჩრდილოეთ კორეის ბირთვული ინფრასტრუქტურის მრავალ ადგილას სტაბილურ გაფართოებაზე მიუთითებს.

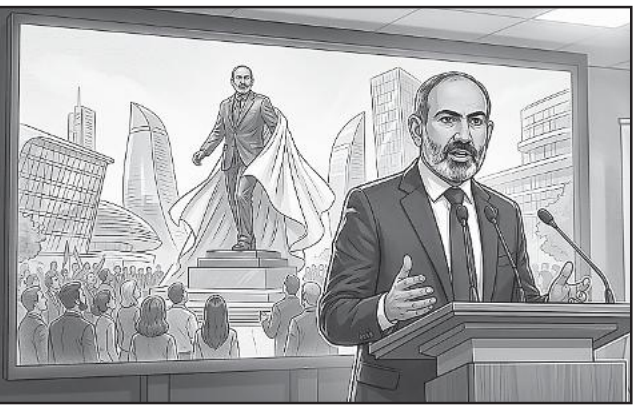
ამასთან, 28 აგვისტოს ანგარიშში სერჯ აცხადებს, რომ ფხენიანის ბირთვული საქმიანობის თვალყურის დევნებისთვის ის თანამგზავრულ სურათებსა და ღია წყაროებიდან მიღებულ მასალას ეყრდნობოდა, მათ შორის ჩრდილოეთ კორეის სახელმწიფო მედიის მიერ გამოქვეყნებულ ფოტოებს.

ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს (სერჯ) განცხადებით, ჩრდილოეთ კორეის ბირთვული პროგრამის განვითარება გაეროს უშიშროების სამსახურს რეზოლუციებს არღვევს.

ფაშინიანის აპოკალიფსის საზღვარი არა აქვს...

სომხეთს პრემიერ-მინისტრმა ნიკოლ ფაშინიანმა განაცხადა, რომ მისი ქანდაკება გაქრთმ უნდა დაიდგას, – ინფორმაციას ამის შესახებ სომხური გამოცემა „ჰრაპარაკი“ ავრცელებს.

გამოცემის ინფორმაციით, ფაშინიანმა განაცხადა, რომ მან რეგიონში რუსული გავლენა მნიშვნელოვნად შეასუსტა.

1941 წლის თებერვალში კორტუგალიის დედაქალაქ ლისაბონში, ომიანობისგან თავშესაფარად ქცეულ ნეიტრალურ ქალაქში, ორი ბრიტანელი ჩაჰრინდა. მათგან ერთ-ერთი იყო უოლტერ დიკეტსი. ბარბანოები და განვითარებული ნავიგაციის ინჟინერი იყვნენ. პირველი მსოფლიო ომის ვეტერანი, ყოფილი სამხედრო მუშაკი და მგზვარი. თუმცა, ომის შორის პერიოდში მისი ცხოვრება სულ სხვა მიმართულებით წავიდა: მან სახელი შეიძინა თაღლითობითა და ყალბი ჩაქვების გავრცელებით გათქმვა, რის გამოც ციხეშიც იჯდა.

მგზავი 1941 წელს ბრიტანეთის კონტრაბანდისტებს (MI5) ციხისიხლიდან, დაგაპრინდებული მატყუარაში დაიჭრა. დიკეტსი ადამიანების დარწმუნების იშვიათი ნიმუშია. MI5-მა მას კოდური სახელი Celery (წიხისფერი) მინიჭა და ორგანიზაციის მუშაკების ქსელში ჩართა. ლისაბონში დიკეტსის დაგაპრინდვა იყო, დაკავშირებულია გერმანულ სამხედრო დაზვერვას (აბვერს) და თავი ბრიტანეთის მოღალატედ განცხადებინა. მასთან ერთად იმყოფებოდა ბრიტანელების კიდევ ერთი ცნობილი ორგანიზაციის აგენტი, არტურ ოუენსი (კოდური სახელით Snow). სწორედ აქ დაიწყო ამ ისტორიის ყველაზე დრამატული ნაწილი. ოუენსმა, რომელიც სინამდვილეში

ორგანიზმი თამაში

აბანბი, რომლის ჰიბლირის დაზვერვამ ვერ გატეხა

ლემი საკუთარ თამაშს თამაშობდა, აბვერის ოფიცერი ნიკოლას რიტერს ფარულად გაუხილა, რომ დიკეტსი MI5-ის აგენტი იყო. რიტერმა გადაწყვიტა, ახალგაზრდა აგენტი უშუალოდ მესამე რაიხის ტერიტორიაზე წაეყვანა და საფუძვლიანად შეემოწმებინა. დიკეტსი წარმოდგენას არ ჰქონდა, რომ გერმანიისკენ მიმავალ გზაზე ის უკვე გაცემული იყო.

1941 წლის მარტის დასაწყისში დიკეტსი ჰამბურგში ჩაიყვანეს. რამდენიმე დღის განმავლობაში აბვერის ოფიცერები მას უწყვეტად კითხავდნენ, ამუშავებდნენ ალკოჰოლით, ნარკოტიკული ნივთიერებებითა და ფსიქოლოგიური ზეწოლით. დიკეტსის სიცოცხლე მთლიანად იმაზე იყო დამოკიდებული, რამდენად დამატყვევლად ითამაშებდა როლს. მან შეუძლებელი შეძლო: დიკეტსმა გერმანელები ისე დააჯერა თავისი ჭრთვულებით, რომ აბვერმა იგი თავის აგენტად აღიარა და დაავალა, ინგლისის არმიის კუნძულებიდან ბრიტანეთში აგენტებისა და აღჭურვილობის ტრანსპორტირება უზრუნველყო.

მარტის ბოლოს დიკეტსი ბრიტანეთში მშვიდობიანად დაბრუნდა, თუმცა წინ ახალი დარტყმა ელოდა. ოუენსმა, საკუთარი ღალატის გადასაფარად, MI5-ს განუცხადა, რომ დიკეტსი გერმანიაში მტერს მიეგზრო. ბრიტანულმა კონტრადაზვერვამ ხანგრძლივი დაკითხვებისა და ფაქტ-

ბის შეტყერების შემდეგ სიმართლე დაადგინა: დიკეტსი სრული ნდობა გამოუცხადეს, ხოლო მოღალატე არტურ ოუენსი დააპატიმრეს და ომის ბოლომდე ციხეში ჩასვეს.

მოგვიანებით, 1941 წლის ბოლოს, დიკეტსი MI5-ის დავალებით ბრაზილიაში გაგზავნეს, სადაც მან 1942 წლის გაზაფხულამდე დაყო. ომის შემდეგ კი იგი კვლავ დაუმრუნდა თავის ძველ ჩვევებს – ფინანსურ თაღლითობებს, იყვლიდა სახელებს და საბოლოოდ მისი ცხოვრების გზა მაღალიაში, კაუჩუკის პლანტაციებზე დასრულდა.

დიკეტსის საკუთარი ოჯახისთვის ჯაშუშური წარსულის შესახებ არაფერი უამბია. მხოლოდ 2006 წელს, როდესაც ბრიტანეთის ეროვნულმა არქივმა MI5-ის გასაიდუმლოებული ფაილები გაასაჯაროვა, მისმა შეილიშვილმა, კაროლინმა უიტმა, ბაბუის ნამდვილი ვინაობა შეიტყო და მოგვიანებით წიგნიც მიუძღვნა.

კაცი, რომელიც მთელი ცხოვრება ტყუილსა და სიმართლეს შორის ზღვარზე დადიოდა, ისტორიაში დარჩა სწორედ ისე, როგორც მისმა შეილიშვილმა უნოდა: ერთდროულად გმირი, თაღლითი და მატყუარა, რომელმაც საკუთარი თაღლითური ნიჭი ომის ყველაზე კრიტიკულ მომენტში გამოიყენა.

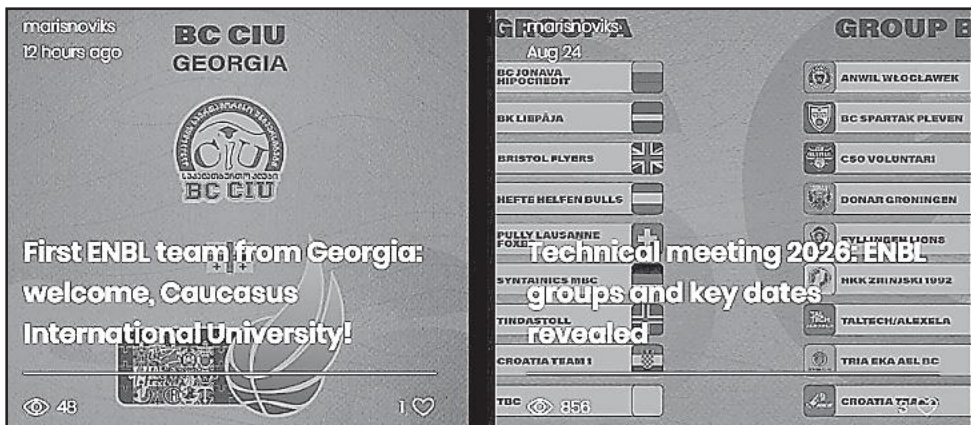
მარტა კოსი: არც რუსეთი, არც ამერიკა, არამედ რაღაც სხვა...

ფროკაპროზო გენერალიზაციის მსურველმა ქვეყნებმა აშშ-ის პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის მოქმედებასთან პრეზიდენტი უნდა გავხვიდეთ, რათა ფროკაპროზოს წევრმა შეძლო, – ამის შესახებ გაფართოების საკითხებში ევროკომისარმა მარტა კოსმა განაცხადა.

მისი თქმით, ევროკავშირის გაფართოების პროცესში ისტორიაში პირველად არიან მოწინააღმდეგეები. კითხვაზე, ვინ არიან ევროკავშირის ეს მოწინააღმდეგეები, კოსმა უპასუხა: **„ტახტა, რუსეთი ერთ-ერთი მათგანია“**

თუმცა, ევროკომისიის განცხადებით, ევროკავშირი ასევე განიცდის ჭეშოროს დასავლეთიდან **„MAGA-ს“** იდეოლოგიისგან, რომელიც ცდილობს ევროპელების დარწმუნებას, რომ **„ევროპული ცივილიზაცია დაღმასვლას განიცდის, ჩვენი ეკონომიკა დაღმასვლას განიცდის და ჩვენ არ გვაქვს სათანადო დემოკრატია“**

ევროკომისიის შეფასებით, ჩინეთი **„ტანსხვედრული შემთხვევა“** კოსის განცხადებით, ჩინეთი ამ მიმართულებით განსხვავებულად მოქმედებს და ამ ეტაპზე ევროკავშირი მისგან რუსეთის მსგავსი დემონოგრაფიული კამპანიების ნიშნებს ვერ ხედავს. მისივე თქმით, **ჩინეთი კანდიდატ ქვეყნებთან ეკონომიკური კავშირების გაძლიერებას ცდილობს, რათა ევროკავშირში მათი განვითარების შემდეგ ეკონომიკური სარგებელი მიიღოს.**

ეროვნებაზე — ორ ხმაში!

ქართულ პალატებზე მისი მიზანია სა-
უპირისპირო ვიწროვად მოხდეს, რომ ვიწრო-
ვად ტრადიციულად ერთ სფეროში ერთგვარად
2 ქართული მუნიციპალიტეტისთვის. ასეთ შემ-
თხვევას გოლოს ადგილი 90-იან წლებში
ქვეყნად, რომა „ვიტალიანო“ ერთად ვიწრო-
ვადებში (პროგრესი თანხა) ხან „პროგრესი“, ხან
„პროგრესი“, ხანა „პროგრესი“ გამოდილობა

მას მერე, თითქმის 30 წლის შემდეგ პირველად ხდება, რომ საერთაშორისო ასპარეზზე ერთბაშად ორი ქართული კლუბი იმჩროლეტს. ქვეყნის მოქმედი ჩემპიონი ჭაბუკიშვილი და **FIBA**-ს ჩემპიონთა ლიგაზე მოსინჯავს და თუკი ჯგუფში ვერ ლიგავს, **FIBA Europe Cup**-ზე გადაინაცვლებს, ხოლო კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის გუნდი კსუ ვერტოპის ჩრდილოეთის საკლბოთმურთო ლიგას (ENBL) ოფიციალურად უკვე შეიმატა.

ტურნირის ოფიციალურმა ვებ-გვერდმა იმავე დღეს დაადასტურა, რომ ევროპულ რუკას კიდევ ერთი ქალაქი – თბილისი – შეემატა.

**რე არის ENBL
და რას წარმოადგენს
ადნობიანი ტურნირი?**

ვერვის ჩრდილოეთის საკალათბურთო ლიგა 2021 წელს ლაშვიშიმ დაარსდა. მიუხედავად იმისა, რომ ტურნირი მუდარაშიმ ახალმა, მან მოიპოვა დროში მოიპოვა გალა-ლი რეჟიმში და მიიღო რაფილი არაღლიზი საგრძნობლად გააფართოვა. ENBL FIBA Europe-ის პატრონაჟითა და ოფიციალური აღიარებით ტარდება – მატჩები FIBA-ს სტანდარტებითა და ლიცენზირებული მსაჯებით მიმდინარეობს, ხოლო კალენდარი სრულად ითვალისწინებს სანაკრებო ფანჯრებს.

ტურნირის არსებობის მანძილზე ჩემპიონობა ისეთმა გუნდებმა იზეიმეს, როგორებიც არიან პოლონური ჭნევილი, ტალი, დანიური ჭაჟენ ბიარსი და რუმინული ჭოლონტარი.

ახალ სეზონში **ksu A** ჯგუფში ითამაშებს, სადაც საკმაოდ სერიოზული და საინტერესო კონკურენცია ელის:

**ჯვაროსნები
ევროპაში**

ძველი საყაროს ტოვ-5 ლიბა-
ში უკვე არნახული კონტინგენტი
– 11(!) ლეგიონერი გვყავს, თუმ-
ცა, კიდევ უფრო მეტი საგზოგაზის
სახელს დანარჩენ ჩემპიონატებში
უთქვამს.

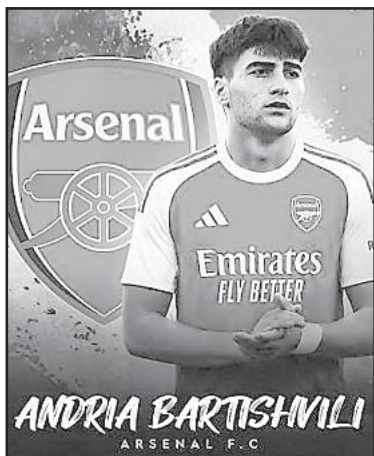
ისინი საზაფხულო არღადეგების შემდეგ თანდათან კრეფენ სათანადო კონდიციებს და მოახლოებული სანაკრებო ფანჯრისთვის ოპტიმიზმის საფუძველს გვიმოაჩვენებენ – სექტემბრის ბოლოს ხომ ერთა ლიგის ახალი გათამაშება იწყება ჩრდილოეთი ირლანდიასთან და უკრაინასთან საშინაო მატჩებით.

უპირველესად, ქართული ფეხბურთის 17 წლის ამომავალ ვარსკვლავს **ანდრია ბარათაშვილს** მიეცოდაოცოთ სამედიცინო შემოწმების წარმატებით გავალა და პრევიზიონლიზის მოქმედ გვერვინოსან მიწონილის არსენალთან წინასწარი კონტრაქტის გაფორმება. შევასენებო, რომ იგი ფოთის კოლხეთის საკუთრება და თბილისის იმერიაში იჭართა თამაშოს.

დავძენთ, რომ მეთოფეებმა გარიგებაში 4,5 მილიონი ევრო გადაიხადეს, ჭაბუკი ტალანტი კი ჩემპიონთა ლიგის ფინალისტის მაისურს გაისად ზაფხულში მოირგებს, როცა სრულწლოვანი გახდება. ახლა კი სტარტისტიკა!

იტალიის სერია – ა. ფროზინონე – ვენეცია 3:2. გამარჯვების გოლი, თანაც პირველი ელიტაში, **გიორგი კვერნაძემ** გაიტანა, რომელსაც მარაგში 1 ასისტუც აქვს, მისი კლუბი კი 3 ტურის შემდეგ 6 ქულით ლიდერთა ჯგუფშია.

ნიდერლანდების ერედივიზიონი. ვილემი – ექსელსიორი 0:3. ირაკლი ეგოიანმა სეზონში მეორედ დაუმატა გოლს ასისტი და ასევე მე-

ორედ მიიღო თითქმის უმაღლესი შეფასება – 9, 1, სულ აქტივში 2 გოლი და 4 ასისტი მოუგროვდა, მისი გუნდი 5 თამაშში 10 ქულით მე-5 ადგილზეა მას შემდეგ, რაც ნაი-მეგენთან (2:2), კიდევ ერთი ასისტი მიითვალა.

ამავე უქმეებზე გაიტანეს აგრეთვე **ლომჯინი** (ამჟ-ში), **ზიფ-ზიფამი** (მე-2 ბუნდესლიგაში), **კიტიშვილმა** და **გიზო მამაგეიშვილმა** (ავსტრიის თასზე), **კვარამ** კი ახალ სეზონში პირველი ასისტი მქადაცა.

და აი, უმნიშვნელოვანესი სიახლე ხეიჩას შესახებ: იგი ნომინირებულია ოქროს ბურთზე **მზავეს, იმალის, კეიხის, მესის, ოლისკა** და სხვა სუპერგუნარსკვლავთათა ტოლ-სწორად. ჩვენ კი მივგაჩნია, რომ **კვარაცხელიამ** 26 ოქტომბერს ლონდონში გვირგვინი უნდა დაიდგას, რადგან იგი ამას იმსახურებს!

ამასობაში დაიწყო ჩემპიონთა ლიგის ახალი სეზონი და გიორგი მჩეხტაძემ პირველი ასისტი კუთხურიდან შეასრულა, თუმცა ვილიარდს ვერ უშველა გერმანიაში დორტმუნდის გოლსისათან – 2:3, პირველი დღის სხვა მატჩებში ასე დასრულდა: რეალი – ინტერი 2:1, ლიონი – მეტისი 2:3, აეკ – ლასკი 1:0, ბრიუგე – ასტონ ვილა 2:3, პორტუგალია – სიოი 0:2.

კარგი ქართული ეგზები

ძიუდო

ჰოდგკინისა (მონტენეგრო). 20-წლამეფლთა ევროპის ახალგაზრდული ჩემპიონატი. საქართველოს ნაკრები – **2 ზრინკა:** ლუკა ომანაძე (60 კგ) და გუნდური ტურნირი მიქსში (ვაჟთა და ქალთა შერეული ზრდაშლი). აქვე კიდევ ერთი სასამაოვნო ინფორმაცია: იქვე ოფიციალურად გამოცხადდა, რომ გაისადმსგავს ფორუმს ამავე ასაკში საქართველო უმასპინძლებს და ბოლო დღეს დროშის გადმოცემის საზეიმო ქვერგმონილიც გაიმართა.

ჭადრაკი

ჰონ-დი-მარსი (საფრანგეთი). ღია საერთაშორისო ფესტივალი 12 ქვეყნის 80 წარმომადგენლის მონაწილეობით. მთავარ ტურნირში ევროპის 2017 წლის ჩემპიონმა **ნანა ძაგნიძემ** მე-2-მე-6 ადგილები გაიყო, მეორე ქალბატონმა მირის საუკეთესო შედეგი აჩვენა. აღსანიშნავია, რომ ბოლო ტურში ქართველმა დიდოსტატმა უკრაინელი მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი ანა უშენინა დაამარცხა, უკო ე 5 პარტია მოიგო, 3 ყაბით და-საროა და მხოლოდ 1 წააღო.

16-17 სექტემბერს უზბეკურ სამარყანდში გასამართავ მსოფლიოს საჭადრაკო ოლიმპიადაზე ჯვაროსნები ასეთი შემადგენლობებით ითამაშებენ:

ქაღები

ნანა ძაგნიძე, ნინო ბაციაშვილი, ლელა ჯაფარიშვილი, ბელა ხოტენაშვილი და მერი არაბიძე, კაპიტანი – სალომე მელია.

**იწყება
აღმშენებლობა!**

ინფრასტრუქტურის სამინისტროს გენდირექტორი გიორგი ბერიძე განმარტავს ფონდის შესახებ:
„მისი ხელშეკრულება გააფორმა ტენდერში ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ დატოვებული კომპანიისთან, – ინფორმაციას ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მედიაციის განყოფილების ლენა ივრეცელა.“

საფეხბურთო ტექნიკური ცენტრები და ხელოვნურსაფარიანი სტადიონები ამენდება დაბა ასპინძაში, ბორჯომის მუნიციპალიტეტის დაბა ახალდაბაში, კასპში, ხაშურში და ქარელის მუნიციპალიტეტის დაბა აჯარაში.

პროექტის ფარგლებში მოეწყობა 300 მა-ყურებელზე გათვლილი ტრიბუნები, ხელოვნურსაფარიანი საფარჯიშო სტადიონები და განათების თანამედროვე სისტემები, რაც მოედნების გამოყენებას დღის ნებისმიერ მონაკვეთში უზრუნველყოფს. ასევე განთავსდება გასაბედ-ლები, სველი წერტილები, სამედიცინო ოთა-ხები და დამხმარე სივრცეები. მუნიციპალური განვითარების ფონდი, ქვეყნის მასშტაბით, 50-ზე მეტი ტექნიკური ცენტრის და ხელოვნურ-საფარიანი სტადიონის აშენებას გეგმატ.

ახალი სპორტული ინფრასტრუქტურა ხელს შეუწყობს რეგიონებში ფეხბურთის განვითარებას და ახალგაზრდებისთვის თანამედროვე სავარჯიშო გარემოს შექმნას.

პატივები

ბადურ ჯობავა, მიხეილ მჭედლიშვილი, ნიკოლოზ
კაჭარავა, ლევან თანცელაია და ლუკა პაიჭაძე, კა-
პიტანი – ზურაბ სტურუა.

და ბოლოს – კიდევ ერთი საბაყაო ფაქტი, რომელიც გარკვეულ წარმოდგენას შეგიქმნით ჩვენებურთა მზადყოფნაზე: მაკედონიის საკულები ჩემპიონატის გამარჯვებულის ალკალოიდის ტოლუემში მისმენილი ვანი ნელილი შეიტანეს **ლელა ჯავახიშვილმა** (პირველ დაფაზე 6 პარტიდან 4,5 ქულა) და განსაკუთრებით – **შელა ხორენაშვილმა** (მეორე დაფაზე 5 პარტიაში ქულათა მაქსიმუმი!).

სპეციალური ოლიმპიადა

შენემა (შვეიცარია). საქართველოს ნაკრები – ვერცხლი. ჩვენმა 2024 წელს შექმნილმა გუნდმა, რომელიც რეგულარულად თამაშობს პარიზის მსგავს ტურნირზე, აშტერად 9 შეხვედრიდან 7 მოიგო, 1 ფრედ დაასრულა და ფინალი მინიმალური სხვაობით – 1:2 დამოო ფრანგებთან. დაუქმნო, რომ ეს ბოლო სეზონის განმეადლობაში ჯერარდსანა პირველი მარცხია ჯამერ 24 გამარჯვებისა და 4 ფრის წილად.

კიბერფიხბურთი

16-25 ოქტომბრის საუდის არაგეთში დანიშნულ მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალურ რაუნდში პირველად ითამაშებს საქართველოს ნაკრები **გიორგი გაბუნია**ს და **საზა პეტრიაშვილის** შემადგენლობით (ეროვნული ფედერაციის დამფუძნებელი – **თემო მუკვია**). ისტორიული მიღწევის ავტორებმა შესარჩევ ეტაპად ჩატარებული საკონტინენტაშორისო თასის გათამაშების ნახევარფინალში პერძნებს სძლიეს და მთავარი მიზანი ვადამდე შეასრულეს, ფინალი კი ოქტოს გოლის წესით თურქებთან დამთხვ.

სიყვარულს ვერვინ
გათიუავს ძალად...

რა ლამაზია, როდესაც დამით,
მთვარეს ანათებს ნაზი ვარსკვლავი,
ის მომაგონებს კეკლუც ლამაზმანს,
მორცხვად მომღიმარს აივნის კარზედ...

მთვარე კი აშოკ რაინდს წააგავს,
 ეშხით მომღერალს აშუღის ხმაზედ,
 შორიდან ეტრფის, შორიდან იწვის,
 შორით უკოცნის ლამაზ ქალს ბაგეს.

რა ქათქათაა თეთრი ღრუბლები,
ფერიებრ ჰქრიან რონინით ცაში,
და მათ სიყვარულს უფროხილდებიან —
ზურგით ფარავენ ლამაზ წყვილს ქარში.

მუხლმოდრეკილი ვაჟის ჩურჩული,
მე მომაგონებს წარსულის ამბავს,
როცა ბუნება იღვიძებს ნაზად,
სიყვარულის ჰანგს მე ვისმენ ხარბად...

მეც განმიცდია ეს გრძნობა მწველი,
ნეპტრადქცეული ღღესაცა მკვებავს –
წმინდა სიყვარულს, სუფთა სიყვარულს
სულ ვუფრობილდები და მისი მჭერა...

სიყვარულს ვერვინ გათიშავს ძაღლად,
მას ვერ მოაშთობს ბოროტი ძალა,
სიცოცხლეს უდგას ის დამცველ ფარად,
„არ სდევს ქამთა სვლას... არ სდევს ქამთა სვლას“
მუდამ იცოცხლებს მზის სხივის დარად.

თინა ნოღია,
თბილისი. (550776176)

მომონებათა უწყვეტი ჯაჭვი

**3 სექტემბერს, დედოფლის-
წყაროს მხარეთმცოდნეობის მუ-
ზეუმში, დედოფლისწყაროს**

ტორიისა და მუსიკალური ხელოვნების გამორჩეული მკვლევრები შეუერთდნენ.

მაღლე მინიჭა. ნათელა ვარნაძემ სერიიდან შოგონებათა უწყვეტი ჯაჭვი-სხანტერესოდ ისაუბრა: **წყნოზი ივანე ჯავახიშვილი** ჩილო მუსიკოლოზმა თამარ ნელოუკიძემ ყურადღება გაამახვილა ქართული მსმენელის ფენომენზე.

ამავე საღამოზე გაიმართა დედოფლისწყაროს ხელოვნების სკოლის პედაგოგის, მარიამ კიკილაშვილის წიგნების პრეზენტაცია. საღამოს ფონად გასდევდა ექვსი წლის ცნობილი დეკლამატორის, სალომე პავლიაშვილის მიერ წაკითხული ლექსები ლადო ასათიანისა და ვოლერძი ჩოხელის შემოქმედებიდან.

მონვეულმა სტუმრებმა მადლობა გადაუხადეს ღონისძიების ორგანიზატორს, დამსწრე საზოგადოებას და მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის თანამშრომლებს.

მარიკა ჯოჯიაშვილი,
დღღოფლისწყარო

სფეროები, რომლებმაც საუკუნეების მანძილზე შემოინახეს და გამოკვეთეს ჩვენი ეროვნული და სულიერი იდენტობა. მათმა მობრძანებამ და გაბიარებულმა ცოდნამ ღონისძიების განსაკუთრებული მასშტაბი და აკადემიური სი-

[illegible]

სიმბოლურია, რომ საქართველოს ქრისტიანული სახელმწიფოს 1700 წლის იუბილეს სწორედ ის-

**დიდი ჯარიმების
ამოღება „კუმანური“
სასამართლოს
მთავარი ფუნქციაა!**

ჯუნებარ გურჭულაძესა და პასილ მხეიძეს ახალ ბრალთან დაკავშირებით საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდათ

საქართველოს თავდაცვის ყოფილ მინისტრს ჯანგზერ ზურაბლაძესა და ვასილ გხვიძეს საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდათ. საქმე ეხება ახალ გზაუბრებს, რომელიც გულსიხმრეს განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ქრთამის წინააღმდეგ შეთანხმებით ზეპირს მიერ აღებასა და ქრთამის აღებაში დახმარებას.

ჯანშერ ბურჭულაძე დამნაშავედ იქნა ცნობილი საქართველოს სსკ-ის 338-ე მუხლის მეორე ნაწილის **ა, ე ქვეპუნქტებით**, მესამე ნაწილის **ე ქვეპუნქტით** და სასჯელის სახით განესაზღვრა ხუთი წლიანი თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სამ წელს მოიხდის სასჯელადსრულების დაწესებულებაში, ხოლო ორი წელი ჩაეთვლება პირობით, იმავე გამოსაცდელი ვადით. მასვე დაუკისრა ჯარიმა **1 000 000** ლარის ოდენობით. ვასილ მუხიძე ცნობილ იქნა დამნაშავედ სსკ-ის 25, 338-ე მუხლის მეორე ნაწილის **ა, ე ქვეპუნქტებით**, მესამე ნაწილის **ე ქვეპუნქტით** და სასჯელის სახით განესაზღვრა ოთხი წლითა და ორი თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც ერთ წელს და ორ თვეს მოიხდის სასჯელადსრულების დაწესებულებაში, ხოლო სამი წელი ჩაეთვლება პირობით, იმავე გამოსაცდელი ვადით. მასვე, დაუკისრა ჯარიმა **100 000** ლარის ოდენობით.

ამასთან, ჯანაშერ ბურჭულაძე უკვე მსჯავრდებულია სამსახურებრივი უფლებამოსილების ზოროტად გამოყენებასა და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციაში. თავდაცვის ყოფილ მინისტრს ათი წლით თავისუფლების აღკვეთა აქვს მისჯილი. ვასილ მხეიძე კი მსჯავრდებულია დიდი ოდენობით თანხის გაფლანგვაში დახმარებაზე და რვა წლით პატიმრობა აქვს მისჯილი.

**აჭარის პოლიციამ
ძალიან იყოჩაღა
და საუბრი
თაღლითი აიყვანა**

მინაგან საქმეთა სამინისტროს აპარის კოლეგიის დეპარტამენტის გათვალისწინებით, საქალაქო საგარეო ურთიერთობების განყოფილება, კონკრეტულად ჩაატარებულ საგარეო ურთიერთობების განყოფილებაში დღევანდელი ორგანიზაციის თანამშრომლებთან დაკავშირებით ურთიერთობების განხორციელების მიზნით.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებული დიდი ოდენობით თანხის მართლსაწინააღმდეგოდ მისაკუთრების მიზნით, მოქალაქეებს ატყუებდა. რომ ოქროს ნაკეთობების მიზნისათვის თანხის დაზარალების სანაცვლოდ მათ მიღებული მოვებსაც დაუნაწილებდა. ბრალდებული დანაშაულებრივი ქმედების შედეგად, თერთმეტი დაზარალებულის განსაკუთრებით დაუფლო 707 975 ლარსა და 296 000 აშშ დოლარს, რამაც დიდი ოდენობით – 1 541 734 ლარის ზიანი გამოიწვია.

**იმერეთში საბი
ნარკორეალზობორი
დააკავენ!**

პოლიციამ ივანეთში წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უპირნო შეჭრა-შენახვის, რეალიზაციისა და რეალიზაციის, ხელშეწყობის ბრალდებით საში პირი დააკაზა მათ შორის ერთ-ერთი უმცროსი წევრის მოკლაშა.

სამართალდამცველებმა, მოსამართლის განჩინების საფუძველზე, ერთ-ერთი დაკავებულისგან განახორციელეს ნარკოტიკული საშუალებების საკონტროლო შესყიდვა და აღნიშნული შესყიდვების ფარული აუდიო-ვიდეორჩანაწერა. პოლიციამ ნივთბუნებრივად ამოღო სარეალობაციო ნარკოტიკული 107 შეკვრად დაფასოებული ნარკოტიკული საშუალება [ჰარიხუანა] სამართალდამცველების მიერ ასევე ამოღებულია ნარკოტიკული საშუალებების დაფასოებულია საჭირო მასალები. დანახული 12 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

**საფრანგეთში ჩინუარის
მუზეუმიდან სხრა მილიონი
ევროს ღირებულების
ნახატები მოიპარეს**

მპარცველებმა საფრანგეთში რენუარის მუზეუმიდან სამი ნახატი მოიპარეს. ჰერავეროვით უცნობია, კონკრეტულად როგორი ნახატები მოიპარეს მპარცველებმა, თუმცა, მუზეუმის განცხადებით, მათი საერთო ღირებულება ცხრა მილიონ ევროს აღემატება.

როგორც ცნობილია, მძარცველები მუშეუმში სამშაბათს, გამოთინისას შეიჭრნენ და ოთხი ნახატი წაიღეს, რომელთაგან ერთი დაუკარდათ, როცა მათ ჰოლივუია დაეღვენა.

ტრენუარის მუზეუმზე თავდასხმა კან-სიურ-მერის ისტორიისა და მეზველიერების ნაწილი თავდასხმა. ეს ქმედებები განსაკუთრებით სერიოზულია □ განაცხადა ქალაქ კან-სიურ-მერის კომუნის მერმა მარიან მასონმა. ტრენუარის მუზეუმი 1960 წელს იმპრესიონისტი მხატვრის პიერ-ოგუსტ რენუარის სახლში შეიქმნა. მხატვარი სახლში 1919 წელს გარდაიცვალა. მუზეუმში გამოფენილი კოლექცია მოიცავს რენუარის ცამეტ ნამუშევარს და დაახლოებით 40 ქანდაკებას, ავეჯსა და ფოტოსურათს.

**პასიური მწეველები
ნაადრევი სიკვდილისთვის
არიან განწირულნი!**

2023 წელს არამწვეფლობაზე თაგბაძის კვების ზემოქმედება 1,66 მილიონი ნადრეში სიკვდილის მიზეზი გახდა. ასეთ დასკვნაზე ჟურნალში The Lancet გამოქვეყნებული კვლევის ავტორები მივიდნენ.

მცენიერებმა პასიური მოწვევის გავრცელება და მასთან დაკავშირებული დაავადებები 204 ქვეყანასა და ტერიტორიაზე შეისწავლეს. ანალიზმა 1990 წლიდან 2023 წლამდე შერიოდის მიოცვა, მკვლევართა მონაცემებით, 2023 წელს თამბაქოს კვამლის შემოქმედმა 2,7 მილიარდმა ადამიანმა განიცადა. მათ შორის 14 წლამდე ასაკის 767 მილიონი ბავშვი იყო. ავტორები ხაზს უსვამენ, რომ პასიური მოწვევის უსაფრთხო ღონე არ არსებობს.

კვამლის ზემოქმედება ასევე უკავშირდება დაავადებების განვითარებასა და ინვალიდობას. ძირითად შედეგებს შორის მკვლევარმა გულის იშემიური დაავადება გამოყვეს. გარდა ამისა, პასიური მოწევა ბავშვებში სასუნთქი გზების ინფექციების 5,2 მილიონი შემთხვევის მიზეზი გახდა. ნაშრომის ავტორებმა განმარტეს, რომ არანაყოფიერობა ძირითადად სივარების ეფერადი კვამლის ისუნთქავენ. ის ფილტვის არ გადის, ხოლო თამბაქო მისი წარმოქმნისას სრულად არ ინეის. ამიტომ, მოყულობის ერთეულზე ასეთ კვამლში შეიძლება უფრო მეტი ტოქსიკური და კანცეროგენური ნაერთი იყოს, ვიდრე იმ კვამლში, რომელსაც უშუალოდ მწველით ისუნთქავენ.

